ŠAHOVSKI GLASNIK

10

LISTOPAD 1991.

YU ISSN 0350-2570

CIJENA 43,00

Iz sadržaja:

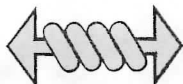
MEČEVI KANDIDATA U BRUXELLESU
—
OMLADINSKO PRVENSTVO SVIJETA
—
PROBLEMSKI DIO
—
BIEL 1991.

HAMBURG 1991.
—
TARASCH (III)
—
SLUŽBENE VIJESTI

24898

ŠAHOVSKI GLASNIK

Organ Hrvatskog šahovskog saveza, Zagreb, Bogovićeva 7/1, 2. stub. pošt. pret. 759. Izlazi mjesečno. Godišnja pretplata za 1991. Din 420, pojedini broj Din 43,00. Pretplata za slanje časopisa u inozemstvo: godišnje Din 700 odnosno USD 25, DEM 42, ATS 300. CHF 35, ITL 30.000, dodatak za avionsku poštarinu za Sjev. Ameriku USD 8, Juž. Ameriku USD 9, Australiju AUD 10 • Odgovorni urednik: velemajstor Dražen Marović • Tehnički urednik: Željko Kiseljak • Izdavač: »Šahovska naklada«, RZ Šahovskog saveza Hrvatske • Adresa redakcije i uprave: 41000 Zagreb, Bogovićeva 7/1, 2. stub. ili pošt. pretinac 759, telefon (041) 273-692, žiro-račun: Šahovski savez Hrvatske, Zagreb, 30102-678-3941 • Za izdavača: Dec. Nada Krajcar • Tisak: TIP »A. G. Matoš«, Samobor • Oslobođeno poreza na promet rješenjem Sekretarijata za prosvjetu RH br. 4731/2 od 2. XI. 1972.

TRGOVAČKA BANKA d.d.

ZAGREB – VEPRINAČKA 16
telefon: 041/339-533
fax: 041/562-949

Drvene šahovske figure tip »Dubrovnik 1950.« možete naručiti u »Šahovskoj nakladi«, Bogovićeva 7/I 41000 Zagreb

TJEDNIK

»VJESNIKOV KVIZ«

uz bogati enigmatski sadržaj donosi u svakom broju
3 STRANICE ŠAHOVSKIH PRILOGA
koje uređuje IM Mario BERTOK

»Vjesnikov Kviz« možete nabaviti na svakom novinskom kiosku ili preko redakcije »KVIZ«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4

ŠAHOVSKI GLASNIK

GOD. LVI ZAGREB, LISTOPAD 1991. BROJ 10

UZ MEČEVE KANDIDATA U BRUXELLESU

Osam kandidata za prvaka svijeta završili su svoje mečeve igrane mjeseca kolovoza u Bruxellesu. Timman je uvjerljivo pobijedio Korčnoja, a Short Gelfanda, dok su Karpov protiv Ananda te Jusupov protiv Ivančuka izvojevali uspjeh u finalnim dvobojima. Zabilježit ćemo sve partije ovih značajnih kvalifkacijskih mečeva, koje se možda nekakvom višom kvalitetom ne ističu, ali su plijenile promatrača odlučnošću i beskompromisnošću sudionika.

Prva partija meča trajala je relativno dugo, no bez većih uzbuđenja. Bijeli je igrao otvaranje mlako i nije postigao ništa. Jednostavni i dobro poznati manevar crnog daminog skakača preko a6 i c5 do e4 dao je crnom vrlo dobru igru.

TIMMAN — KORČNOJ
Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0—0 5. Sf3 c5 6. dc5 Sa6 7. g3 Sc5: 8. Lg2 Sce4 9. Ld2 Sd2: 10. Sd2: d5 11. 0—0 Ld7 12. cd5 ed5 13. a3 Lc3: 14. Dc3: Db6 15. Db3 Lb5 16. Tfe1 Da6 17. e3 Tac8 18. Tec1 Tc6 19. Db4 Tfc8 20. Tc6: Dc6: 21. Te1 Dc5 22. Dc5: Tc5: 23. Sf3 Kf8 24. Sd4 La4 25. Lf1 g6 26. f3 Ld7 27. Kf2 Se8 28. Td1 Ke7 29. Td2 La4 30. Le2 Sc7 31. Ld3 Se6 32. b3 Ld7 33. Se2 Tc7 34. Lb1 Lc6 35. b4 Td7 36. La2 a6 37. Lb3 Td8 38. Td1 Td7 39. g4 Td8 40. h4 h6 41. Td2 f5 42. Kg3 Kf6 43. Td1 fg4 44. fg4 g5 45. Tf1+ Ke7 46. Sd4 Sd4: 47. ed4 Tf8 48. Tf8:. Remi.

Druga partija bila je mnogo borbenija i uzbudljivija. Korčnoj je nadmudrio protivnika u otvaranju, ostvarivši jasnu prednost. Timman se, međutim, nije predao, već je smionom protuigrom zbunio protivnika, preuzeo inicijativu i došao do krupnog boda koji u kratkom meču mnogo znači.

KORČNOJ — TIMMAN
Engleska

1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. e4 d5 4. e5 Se4 5. Sf3 Le7

Nakon 5. ... c5 6. cd5 Sc3: 7. dc3 ed5 8. Lg5 crni se suočava s teškoćama, no možda je na ovom mjestu realističnije bilo 5. ... Sc3: uz dalje dc4.

6. Dc2

Prirodan potez, svakako bolji od d4 što sam vidio ranije u nekim partijama. Skakač na e4 neugodnost je koje se bijeli želi riješiti. Vidjet ćemo da ni uzimanje na c3 a ni potez u partiji ne zadovoljavaju crnog u potpunosti.

6. ... Sg5 7. Sg5: Lg5: 8. cd5 ed5 9. d4

Kako 9. ... Lc1: 10. Tc1: daje bijelom jasnu razvojnu prednost, crni će se povući na e7. Njegova koncepcija pretrpjela je poraz.

9. ... Le7 10. Le3 0—0

Bez dvojbe riskantna odluka, ali crni je u neprilikama i koncipirati bolji plan nije prosto, jer mora imati na umu kako pritisak bijelog lovačkog para prema kraljevom krilu, tako i mogućnost naglog nastupa f-pješaka.

11. 0—0—0

Ovdje bih preferirao neposredno Ld3, što stvara krupnije probleme nego nastavak iz partije.

11. ... Sc6

S namjerom da na Ld3 uzvrati ... Sb4, /Lh7:+ Kh8, Db1 g6/.

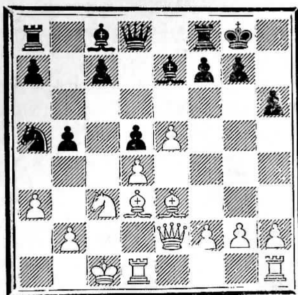
12. a3

Ranim Ld3 želio sam upravo ovaj isprovocirani potez izbjeći. Sad će damino krilo bijelog biti osjetljivije.

12. ... Sa5 13. Ld3 h6 14. De2

Na f4 bilo bi moguće ... f5, u koju svrhu Sa5 dobro stoji kontrolirajući polje c4 i tako sprečavajući Sd5: uz Lc4. Stoga bijeli bira logičan manevar, s namjerom da ostvari bateriju D+L na dijagonali b1—h7.

14. ... b5

Crni je zasigurno ostao vrlo osjetljiv na kraljevom krilu i samo ga krajnje energična protuigra može eventualno spasiti. Sad, naravno, uzeti na b5 znači ne samo bitno usporiti vlastitu akciju na crnu rohadu, nego i otvoriti b-liniju na kojoj crni dolazi do brze protuigre.

15. Lc2 Tb8 16. Dd3 g6 17. Lh6: b4

Samo tako!

18. ab4 Tb4: 19. Dg3

Ovim bijeli izbjegava ... Lf5 i sprečava ... Lg5, što bi, primjerice, slijedilo na 19. Df3 — 19. ... Lg5+ 20. Lg5: Dg5:+ 21. De3 De3:+ 22. f3 Le6 s pješakom manje, ali i s jakim pritiskom na b-liniju. Ujedno prijeti Lg6: te iznuđuje ...

19. ... Lh4 20. Df4 c6

Bijeli sad može uzeti dva topa za damu sa Lf8: Lg5, Lb4:, a može i putem 21. g3 Le7 22. Lf8: osvojiti kvalitet, no u oba slučaja crni postiže dobru kompenzaciju. Isključivši prijetnju Sd5: crni je spreman za protivakciju na daminoj strani.

21. Tde1

Neprirodno i mlako. Suočen s prijetnjom ... Sc4 bijeli bi morao igrati znatno energičnije. Vidjet ćemo da ideja s prebacivanjem topa na e3, spora i nedosljedna, u ovoj napetoj situaciji ne daje ploda. Korektno i dosljedno bilo je ovdje 21. Td3 te u slučaju 21. ... Lf5 dalje 22. Tg3 Lc2: 23. Lf8:.

21. ... Le6 22. Te3 c5

Znak za protunapad. Ako je bijeli razmatrao samo 22. ... Sc4 onda se prevario.

23. Lf8: Lg5 24. Dg3 Kf8: 25. h4 Lh6 26. h5

Nastupom h-pješaka bijeli će iznuditi trenutno zatvaranje dijagonale h6—c1, no za kratko.

26. ... g5 27. Sa2 Tb8 28. dc5 g4

Bijeli je tako osvojio 2 pješaka, ali su mu figure izgubile koordinaciju, a položaj kralja postao je previše izložen.

29. Kb1 Sc4 30. Tb3 Sd2+ 31. Ka1 Sb3:+ 32. Lb3: Da5 33. Td1 Db5 34. Td3 Lf5 35. Td5: Db3: 36. Db3: Tb3: 37. c6 Td3 38. Sb4 Td5:

39. Sd5: Ke8 40. Sf6+ Kd8 41. f3 gf3 42. gf3 Le6 43. Sg8 Lf4 44. h6 Le5: 45. h7 Kc7 46. f4 Lg7 47. Sh6 Kc6: 48. f5 Lb3 49. Kb1 Kd6 50. Sg4 Ld5 51. Sh6 Ke5 52. Kc2 Kf4. Bijeli predaje.

Nakon upropaštene druge partije Korčnoj je treću igrao slabo i doživio nov poraz, koji nagoviješta i njegov konačan debacle. Evo i partije uz par napomena:

TIMMAN — KORČNOJ

Španjolka

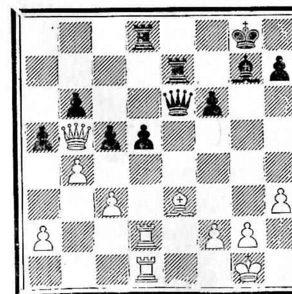
1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 f5 4. Sc3 fe4 5. Se4: Sf6 6. De2 d5 7. Sf6:+ gf6 8. d4 Lg7 9. de5 0—0 10. e6

Rjeđe igran potez, na koji je Paul Keres svojevremeno predlagao ... Se5. Bilo bi zanimljivo vidjeti šta je Timman imao na umu, jer Korčnojev nastavak iz partije ne impresionira.

10. ... Te8 11. 0—0 Le6: 12. Dd3 Dd6 13. Le3 a6 14. Lc6: Dc6: 15. Sd4 Dd7 16. Se6: De6: 17. Tad1 Tad8 18. Ld4

Bijeli je ostao sa zdravijom pješačkom postavom, a crni sa zatvorenim lovcem.

18. ... Dd6 19. c3 a5 20. h3 b6 21. Le3 c5 22. Tfe1 Te7 23. Te2 De6 24. Db5 Td6 25. Ted2 Td8 26. b4

U nizu prethodnih poteza crni je oslabio točku d5 i zapetljao se teškim figurama, a zahvaljujući vezivanju po d-liniji ide i ovaj taktički udar koji osvaja pješaka; nije ni čudo, jer crni praktički igra bez lovca.

26. ... ab4 27. cb4 d4 28. bc5 bc5 29. Dc5: Td5 30. Dc4 Ta5 31. Dd4: Ta2: 32. Dd8+ Kf7 33. Ta2: Da2: 34. Lc5 Tb7 35. Te1 Kg6 36. Dd3+ Kf7 37. Df3. Crni predaje.

Četvrta partija nije donijela izmjena, osim što je Timmana pribiližila pobjedi. U poznatoj varijanti Engleske partije Korčnoj je ostvario određenu prednost poslije privremene žrtve pješaka, no nije je uspio zadržati.

KORČNOJ — TIMMAN

Engleska

1. c4 Sf6 2. Sc3 e6 3. e4 c5 4. e5 Sg8 5. Sf3 Sc6 6. d4 cd4 7. Sd4: Se5: 8. Sdb5 a6 9. Sd6+ Ld6: 10. Dd6: f6 11. Le3 Se7 12. Lb6 Sf5 13. Db4 Sc6 14. Dc5 De7 15. 0—0—0 Dc5: 16. Lc5: d6 17. Ld6: Sd6: 18. Td6: Ke7 19. c5 Ld7 20. g3 Tac8 21. Lh3 Se5 22. Thd1 Thd8 23. Lg2 Tc5: 24. Lb7: a5 25. Le4 Sg4 26. T6d2 f5 27. Lg2 Sf6 28. f4 Tb8 29. Te1 h6 30. Td4 Tb4 31. Ted1 g5 32. a3 Td4: 33. Td4: Sg4 34. h4 Se3 35. Lf3 gh4 36. gh4 Lc6 37. Le2 Sd5 38. Kd2 Sc3: 39. bc3 Le4 40. Tc4 Td5+ 41. Ke3 Kd6 42. Tc8 Tc5 43. La6. Remi.

* * *

Meč između Shorta i Gelfanda započeo je pravom katastrofom engleskog velemajstora koji je zapao u izgubljenu poziciju već poslije petnaestak odigranih poteza.

SHORT — GELFAND

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 a6 6. f4

Rani angažman bijelog u središtu putem f4 krije neke prijetnje, ali u osjetljivoj fazi partije stoji bijelog dragocjenog tempa.

6. ... Dc7

Bolje od neposrednog ... e5. Crni jamačno ima na umu nastavak **7. Ld3** g6, koji je u praksi dao crnom dobar rezultat.

7. Le2

Nastavak novijeg datuma, uperen upravo protiv navedenog fijanketa crnog, kad bi na 7. ... g6 bijeli nastavio jako 8. g4. Međutim, sad kad je bijeli osjetljiviji na točki e4, jer ju nije učvrstio putem Ld3, crni bira drugu koncepciju ...

7. ... e5 8. Sb3

Na b3 skakač je zalutao. Mislim da je bilo neophodno povući se na f3. Odgovori crnog dolaze sad prirodnom lakoćom. Možda ovdje treba samo dodati da na 8. Sf5 crni odgovara 8. ... Lf5: 9. ef5 Sc6 i u slučaju 10. g4 ima jako 10. ... d5, kako je već bilo igrano u par partija.

8. ... b5 9. 0—0

Već ovdje je bijeli pred narastajućim pritiskom na e4 trebao potražiti nešto bolje i misliti kako da izvuče živu glavu.

9. ... Lb7 10. Dd3 Sbd7 11. a3 Le7 12. g4

A ovo već možemo smatrati harakirijem. Bijeli počinje napad na samog sebe.

12. ... ef4 13. Lf4: Se5 14. Le5: de5 15. g5 Sd7 16. h4

Bijelom se ne bez razloga nije svidjelo 16. Sd5 Ld5: 17. Dd5: 0—0 18. Tf7: Da7+ 19. Tf2+ Kh8 20. Taf1 Lg5:.

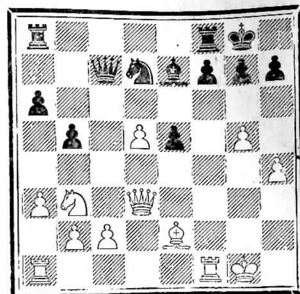
16. ... 0—0 17. Sd5

Ovo vodi direktnom porazu.

17. ... Ld5: 18. ed5

Ili 18. Dd5: Dc2: 19. Dd7: De2: itd.

18. ... e4

Mali udar zasnovan na razbijenom položaju bijelog kralja. Ostatak je samo plod uzaludne nade ...

19. De4: Dg3+ 20. Dg2 Dh4: 21. Tad1 Lg5: 22. Td3 Tae8 23. Tf5 h6 24. Sd2 Sc5. Bijeli predaje.

Do izjednačenja je došlo neočekivano brzo. U drugoj partiji Gelfand je igrao slabo. U otvaranju je povukao nekoliko poteza koji su bili u toj mjeri originalni da su ga rano odveli u krupne teškoće. Uostalom, pogledajte!

GELFAND — SHORT

Damin gambit

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 Sbd7 5. Lg5 Le7 6. e3 0—0 7. Tc1 b6 8. cd5 ed5 9. Da4

Stari nastavak primjenjivan već u meču Lasker — Capa 1921. godine. Crni je pripremio fijanketo daminog lovca, a bijeli na to ... Lb7 namjerava vući La6 s prednošću. Stoga je odgovor koji slijedi korektan izbor.

9. ... c5 10. La6

Kako 10. Dc6 Tb8 11. Sd5: Lb7 daje crnom snažnu inicijativu za dani materijal, a ni potez u tekstu neće se pokazati od koristi, zacijelo već umjesto Da4 treba vući Lb5, nastavak koji daje više.

10. ... h6 11. Lh4

Od par mogućnosti najgora. Prirodno je bilo Lc8: ili Lf4, jer se

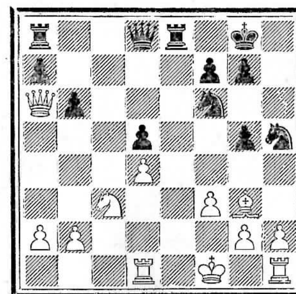
ovako crni oslobađa pritiska s inicijativom.

11. ... cd4 12. ed4 Sh5

Vrlo dobro rješenje: ma šta radio, bijeli ostaje bez prednosti.

13. Lg3 La6: 14. Da6: Lg5 15. Td1 Te8+ 16. Kf1 Sdf6 17. Sg5: hg5 18. f3

Malo je vajde od Le5 Sg4, ali potez ranije 17. Le5 je bilo bolje. Bilo kako bilo, bijeli je prisiljen na borbu s mrtvim topom na h1. Stoga je 15. Tc2 bilo neophodno.

18. ... b5

Izvrsno taktičko rješenje, koje će omogućiti brz prodor crnih figura u bijeli tabor. Na Sb5: imao je crni jamačno u vidu 19. ... Sg3:+ 20. hg3 Te6 21. Da4 Db8 s dvostrukim napadom na g3 i b2.

19. Db5: Sg3:+ 20. hg3 Tb8 21. Dd3 Tb2:

S obzirom da se ne vidi načina kako uvesti odsječenog Th1 u igru, ovdje se može završiti komentar s konstatacijom da je bijeli potpuno izgubljen i da je njegov poraz stvar jednostavne tehnike.

22. Td2 Db6

Da bi na Kf2 imao ... Sg4+ itd.

23. g4 Db8 24. Sd1 Dg3 25. Sf2 Tb6 26. Th3 Tbe6 27. Td1 Dc7 28. Dd2 Te3 29. Tc1 Df4 30. Td1 g6 31. Kg1 Kg7 32. Dc1 Te2 33. Df4: gf4 34. Sd3 g5 35. a4 Ta2 36. g3 fg3 37. Sc5 g2 38. Tg3 Tee2 39. Sb3 Teb2 40. Sc1 Ta4: 41. Sd3 Tba2 42. Tg2: Tg2:+ 43. Kg2: Td4: 44. Kf2 Sd7 45. Ke3 Ta4 46. Tc1 Sb6 47. Tc7 Sc4+ 48. Ke2 Ta2+ 49. Ke1 Ta3 50. Ke2 Ta2+ 51. Ke1 a5 52. f4 gf4 53. Sf4: Se3 54. Ta7 a4 55. g5 a3 56. g6 Sg2+ 57. Sg2: Tg2: 58. Ta3: fg6 59. Ta6 Kh6 60. Td6 Tg5 61. Kf2 /pozicija pri prekidu/

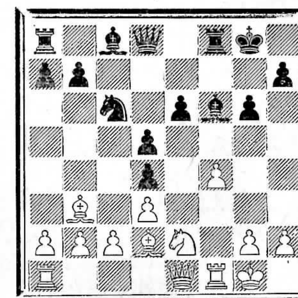
61. ... Kh5 62. Kf3 Kh4 63. Ta6 Kh3 64. Kf2 Tg4 65. Ta3+ Kh2 66. Ta6 Tf4+. Bijeli predaje.

Treća partija bila je značajna prekretnica u meču.

SHORT — GELFAND

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sc3 d6 3. f4 Sc6 4. Sf3 g6 5. Lc4 Lg7 6. 0—0 e6 7. d3 Sge7 8. De1 Sd4 9. Sd4: cd4 10. Se2 0—0 11. Lb3 Sc6 12. Ld2 d5 13. e5 f6 14. ef6 Lf6:

Ovdje počinje borba u središnjici, nakon što su obje strane ostvarile neposredne ciljeve. Crni je postavom pješaka isključio bjelopoljca na b3 i oslobodio crnopoljca blokade. Ostao je, međutim, sa zatvorenim bjelopoljcem na c8 i postavom pješaka u središtu koja pokazuje latentnu pasivnost.

15. Kh1

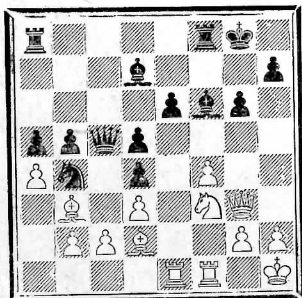
Jak potez kojim se priprema manevar Sg1—Sf3, čime bijeli trajno koči crnog u centru.

15. ... a5 16. a4 Dd6 17. Sg1 Ld7 18. Sf3

Bijeli je ostvario svoj strateški cilj i stoji povoljnije, s mogućnoš-

ću da prirodnim Dg3 i Tae1 pojača pritisak u centru.

18. ... Sb4 19. Df2 Dc5 20. Lc3 Sc6 21. Tae1 b6 22. Ld2 Sb4 23. Dg3 b5

Gelfand traži protuigru, ne odlučivši se za mirnu obranu s ranijim Tae8. Pritom zanemaruje prijetnje protivnika ...

24. f5

Važan trenutak. Na 24. ... ba4 smislio je bijeli 25. fg6 ab3 26. gh7+ Kh7: 27. Sg5+ ili 26. ... Kh8 27. Se5.

24. ... ef5 5. Se5 Le8 26. ab5 Db5: 27. Tf5: Kh8

Bijeli napada nadmoćnim snagama i parade tu ne može biti ...

28. Tf6: Tf6: 29. Sg4 Tf5 30. Sh6 Th5 31. Df4. Crni predaje.

Četvrta partija, duga i zapravo dosadna, protiče u uzaludnim pokušajima da se stekne odlučujuća prednost.

GELFAND — SHORT

Damin gambit

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Sf6 4. Sf3 Sbd7 5. Lg5 Le7 6. e3 0—0 7. Tc1 Te8 8. Ld3 dc4 9. Lc4: c5 10. 0—0 a6 11. a4 Sb6 12. Lb3 cd4 13. Dd4: Dd4: 14. Sd4: Ld7 15. a5 Sc8 16. Tfd1 Sd6 17. f3 Tac8 18. e4 Tc5 19. Ld2 Tec8 20. Sce2 Sb5 21. Sb5: Lb5: 22. Sc3 Le8 23. Ta1 Kf8 24. Le1 Sd7 25. Lf2 T5c6 26. Se2 Se5 27. Sd4 Td6 28. h3 Sc6 29. Sc6: Tdc6: 30. Kh1 T6c7 31. Ld4 Lb5 32. Lc3 g6 33. Td2 Ke8 34. f4 Kf8 35. Tad1 Tc3: 36. bc3 Tc3: 37. La2 Ta3 38. f5 ef5 39. ef5 gf5 40. Ld5 Ta5: 41. Lb7: Ta4 42. Td4 Td4: 43. Td4: Kg7 44. Tf4 Ld7 45. La6: Le6 46. Ld3 Ld6 47. Tf1 Kg6 48. Tc1 h5 49. Lc4 Lg3 50. Kg1 h4 51. Kf1 Kg5 52. Ke2 Kf4 53. Kd3 Lf2 54. Ke2 Lg3 55. Ld3 Ke5 56. Tc5+ Kd4 57. Ta5 Ld5 58. Kf1 f4 59. Le2 Le4 60. Lh5 f6 61. Lf3 Ld3+ 62. Le2 Le4 63. Ta3 Lc2 64. Ta6 f5 65. Ta3 Le4 66. Lf3 Ld3+ 67. Le2 Lc2 68. La6 Le4 69. Ta5 Ke3 70. Ta3+ Kd2 71. Lc8 Ld3+ 72. Kg1 Ke2 73. Ta5 Lf2+ 74. Kh1 Lg3 75. Lf5: Lf5: 76. Tf5: Kf1 77. Ta5 Kf2 78. Ta2+ Kf1 79. Ta3 Kf2 80. Tb3 Kf1 81. Tf3+ Ke1 82. Kg1 Ke2 83. Ta3 Lf2+ 84. Kh1 Lg3 85. Ta2+ Kf1 86. Tb2 Lf2 87. Tc2 Lg3 88. Tc1+ Kf2 89. Tc3 Kf1 90. Tf3+ Ke1 91. Tg3: fg3. Remi.

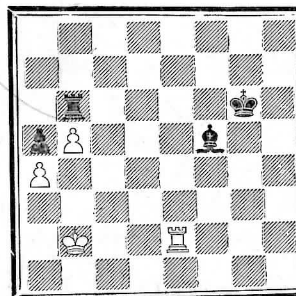
* * *

U meču između Karpova i Ananda do prve odluke došlo je u četvrtoj partiji, premda je za pobjedu bilo šansi i ranije i to naizmjence. U prvoj partiji nakon slabe igre Ananda Karpov je s crnim figurama ostvario jasnu prednost u konačnici. Nažalost ni njegova realizacija prednosti nije ono što je nekoć bila i poslije duge borbe i nastavka indijski je velemajstor našao spas u redukciji materijala.

ANAND — KARPOV

Caro-Kann

1. e4 c6 2. d3 d5 3. Sd2 e5 4. Sgf3 Ld6 5. De2 De7 6. d4 ed4 7. ed5 cd5 8. Sd4: Sc6 9. S2b3 Sf6 10. De7:+ Ke7: 11. Ld2 Te8 12. 0—0—0 a6 13. f3 Kf8 14. Lc3 Se5 15. Kb1 b6 16. Ld3 Sd3: 17. Td3: Ld7 18. Tdd1 Tac8 19. Sc1 Sh5 20. g3 g6 21. Sd3 a5 22. Ld2 f6 23. The1 Te1: 24. Le1: Sg7 25. Lf2 Lc7 26. b4 Kf7 27. b5 Sf5 28. a4 Se7 29. Se2 g5 30. g4 Sg6 31. h3 Le6 32. Sd4 Ld7 33. Th1 Th8 34. Tc1 Se5 35. Se5:+ fe5 36. Se2 h5 37. Sc3 Le6 38. Td1 hg4 39. gh4 Td8 40. Le3 Kg6 41. Lc1 Td7 42. Lb2 d4 43. Se4 Tf7 44. Lc1 Ld8 45. Th1 Tf3: 46. Th8 Lf6 47. Sf6: Tf6: 48. Td8 Lg4: 49. Tg8+ Kf7 50. Tg5: Lf5 51. Th5 e4 52. Lb2 Kg6 53. Th1 Td6 54. Td1 d3 55. cd3 e3 56. Le5 Te6 57. Ld4 e2 58. Te1 Ld3:+ 59. Kb2 Lf5 60. Lb6: Tb6: 61. Te2:

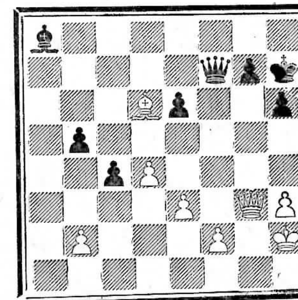
61. ... Td6 62. Kc3 Td3+ 63. Kc4 Ta3 64. Kc5 Ta4: 65. b6 Tb4 66. Ta2 Tb1 67. Ta5: Le4 68. Tb5 Tc1+ 69. Kd6 Lb7 70. Tc5 Tb1 71. Kc7 Lh1 72. Tc6+ Lc6: 73. Kc6: Kf7 74. b7 Ke7 75. Kc7 Tc1+ 76. Kb6. Remi.

U drugoj partiji Karpov je bio taj koji se spasavao. Opet duga i ne osobito zanimljiva borba i opet bijeli koji se hrva za remi.

KARPOV — ANAND

Slavenska

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 e6 5. e3 Sbd7 6. Le2 Ld6 7. 0—0 0—0 8. Dc2 dc4 9. Lc4: a6 10. Td1 De7 11. h3 b5 12. Ld3 c5 13. Se4 c4 14. Sd6: Dd6: 15. Le2 Lb7 16. Ld2 Tfc8 17. Tdc1 Se4 18. La5 f5 19. Dd1 Ld5 20. De1 De7 21. a4 Sg5 22. Sg5: Dg5: 23. Lf1 Sf6 24. ab5 ab5 25. Ld2 Se4 26. Lb4 h6 27. Ta8: Ta8: 28. Ta1 Ta1: 29. Da1: Kh7 30. De1 Dg6 31. Le7 Df7 32. La3 Da7 33. Db4 f4 34. De1 f3 35. gf3 Sg5 36. Db1+ Kh8 37. Lg2 Sf3:+ 38. Lf3: Lf3: 39. Ld6 Df7 40. Kh2 La8 41. Dg1 Kh7 42. Dg3

42. ... b4 43. f3 b3 44. Lb4 Lf3: 45. Df4 Db7 46. Lc3 Ld5 47. h4 Lh1 48. Dg3 Dd5 49. Kg1 Db7 50. Dh3 Ld5 51. e4 Le4: 52. De6: Ld5 53. Df5+ Kg8 54. Kf2 Da8 55. Lb4 Dd8 56. Ke3 Lf7 57. Df4 Dd7 58. Lc3 Dh3+ 59. Kf2 Ld5 60. Db8+ Kh7 61. Dg3 Df5+ 62. Ke1 De4+ 63. Kf2 Dc2+ 64. Ke1 Dc1+ 65. Kf2 Dd1 66. Ke3 Df1 67. Dg4 Db1 68. Kf2 Dd3 69. Dg3 Dd1 70. Ke3 h5 71. Kf2 Db1 72. De5 Dc2+ 73. Ke1. Remi.

Mnogo dramatičnije trenutke preživio je Karpov u slijedećoj partiji. Anand nadigrava protivnika u staroj varijanti Caro-Kanna koju je 1959. godine Fischer uzaludno pokušavao obnoviti u dvobojima s Keresom i Petrosjanom. Karpov igra originalnije, ali i znatno slabije od Keresa i zapada u potpuno propalu poziciju, iz koje ga izvlače samo površnosti protivnika.

ANAND — KARPOV

Caro-Kann

1. e4 c6 2. Sf3 d5 3. Sc3 Lg4 4. h3 Lf3: 5. Df3: e6

Keresovo ... Sf6 i danas je najbolje oružje crnog, no Karpov ima na umu razvoj kraljevog skakača na e7, kako bi izbjegao standardne nastavke.

6. d3 Sd7 7 Le2 g6 8. 0—0 Lg7 9. Dg3 Db6 10. Kh1 Se7 11. f4

S obzirom da sad namjeravana rohada ne ide zbog f5, crni je sam prisiljen blokirati taj nastup s ...

f5, što znači blokadu središta i njegova fijanketiranog lovca: razvoj situacije koji se za njega ne može smatrati povoljnim.

11. ... f5 12. e5 d4

Odgovorna odluka, početak slabljenja na dijagonali h1—a8, premda uskok skakača na d5 izgleda primamljivo.

12. Sb1 Sd5 14. Sa3 Lf8 15. Sc4 Dc7 16. a4 S7b6

Možda je crni pomišljao na 16. ... b5, ali se morao uvjeriti da ga dalje 17. ab5 cb5 18. Sa5 Dc2: 19. Ld1 Dc7 20. Lf3 S7b6 21. Df2 ili 21. Sb3 vodi u teškoće.

17. Df2

Iznuđuje dalja slabljenja provocirajući ... c5. Karpov, međutim, traži bolje rješenje ...

17. ... Sc4: 18. dc4 Sb4 19. Lf3 Lc5 20. Td1 De7 21. De2 a5

Na 21. ... 0—0 crnom se jamačno ne sviđa 22. a5, pa ipak je tako trebalo igrati nastavljajući 22. ... Tfd8. Uskoro ćemo spoznati i zašto.

22. e3 dc3 23. bc3 Sa6 24. Le3 Le3:

U slučaju 24. ... 0—0 slijedi 25. Lc5: Sc5: 26. Td6 Tfd8 27. Tad1 Sa4: 28. Dc2 Sc5 29. Df2.

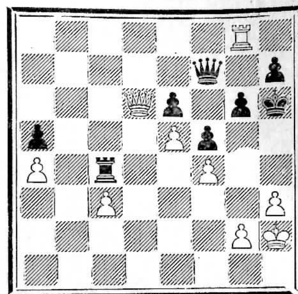
25. De3: Dc5 26. Dd4

Prirodan, jak potez koji crnog stavlja pred neugodan izbor: uzeti na d4 kad cd4 uz dalje d5 otvara položaj u korist aktivnijeg bijelog ili rohirati, kad 27. Dd7 Dc4: 28. Td4 Db3 29. Ld1 odlučuje. Karpov bira treće.

26. ... Kf7 27. Tab1 Tab8 28. Tb6

Gradi prijetnju Lc6: od koje dobre obrane više nema. Crni je propisno nadigran.

28. ... De7 29. Lc6: bc6 30. Ta6: Thd8 31. Dg1 Td1: 32. Dd1: Td8 33. Df3 Da3 34. Kh2 Td7 35. Dc6: Te7 36. Ta8 Dc1 37. Df3 Kg7 38. Td8 Tc7 39. c5 Da3 40. Da8 Dc5: 41. Tg8+ Kh6 42. Dd8 De7 43. Dd2 Tc4 44. Dd6 Df7

Otpornije, ali nedovoljno je ... Tc7. Poslije poteza u tekstu Anand ima jednostavno 45. Dd8 Tf4: 46. g4 s matom, ali začudo ne vidi šansu i igra se brzo rasplinjava u remi...

45. Tf8 Db7 46. Dd8 De4 47. Dh4+ Kg7. Remi.

Ovaj propust mora da je Anandu teško pao. U slijedećoj partiji on doživljava prvi poraz. Pogledajmo to uz par temeljitih primjedbi.

KARPOV — ANAND
Slavenska

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 e6 5. e3 Sbd7 6. Dc2 Ld6 7. Le2 0—0 8. 0—0 dc4 9. Lc4: De7 10. h3 a6 11. e4 e5 12. Td1 b5 13. Lf1 c5 14. d5 c4 15. a4 Tb8 16. ab5 ab5 17. Ta5

Karpov pojačava svoju igru iz 2. partije. Vidjet ćemo da će sa 10. ... c5 i Anand nastojati pojačati igru u 6. partiji. Početnom fazom borbe ovdje zaista nije mogao biti zadovoljan. Pješaci daminog krila našli su se pod vatrom, prisiljeni na napredovanje kojim se dalje slabe. Slijedilo je:

17. ... b4 18. Sa4 Dd8 19. Ta7 b3 20. De2 Sc5 21. Sc5: Lc5: 22. Ta1

Tako su se i Pe5 i Pc4 našli na udaru i crni gubi materijal. Uslijedile su komplikacije taktičke prirode ...

22. ... c3 23. Se5: c2 24. Td3 De8 25. Sc6 Tb6 26. Le3 Se4: 27. Lc5: Sc5: 28. Te3 Dd7 29. Dc4

Kako se skakač ne može održati na c5, crni se odlučuje na žrtvu kvaliteta, koja samo uzaludno produžava borbu.

29. ... Tc6: 30. dc6 Dd1 31. Te1 Dd6 32. Dc3 Dd5 33. c7 Lb7 34. Ta5 Se4 35. Td5: Sc3: 36. Td3 Sa2 37. Tb3: Lc8 38. Lc4 g6 39. Ta3 c1D 40. Tc1: Sc1: 41. Tc3 Te8 42. Tc1: Te7 43. Lf1. Crni predaje.

* * *

Meč dvojice sovjetskih velemajstora bio je svakako najveća enigma. Obojica partnera polagali su nade u konačan uspjeh dobrim razlozima; barem ja tako mislim, premda su značajni rezultati Ivančuka na nedavnim natjecanjima govorili o uzlaznoj putanji njegove igre. Meč je bio tvrd, uzbudljiv, s naglim preokretima. Započeo je jednom Francuskom obranom u kojoj je Ivančuk ostvario materijalnu prednost, ali mu realizacija prednosti nije bila ni približno na razini složene zadaće i borba se rasplinula u remi. Borbena, ako ne dobra partija.

IVANČUK — JUSUPOV
Francuska

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 c5 4. ed5 ed5 5. Sgf3 Sc6 6. Lb5 Ld6 7. dc5 Lc5: 8. Sb3 Ld6 9. 0—0 Se7 10. Te1 0—0 11. Lg5 Lg4 12. Lh4 Te8 13. Lg3 Lg3: 14. hg3 Db6 15. a4 h6 16. Dd2 Lf3: 17. gf3 Tad8 18. f4 a6 19. Lf1 Td6 20. a5 Dc7 21. Sc5 h5 22. Ta3 h4 23. gh4 Tf6 24. Sd3 Sd4 25. Se5 Sec6 26. Sc6: Te1: 27. Sd4: Te4 28. Sf5 Tf4: 29. f3 T4f5: 30. gf5 Tf5: 31. Tc3 Dg3+ 32. Dg2 De1 33. Kh2 De5+ 34. Kh1 Tg5 35. Df2 Df4 36. Td3 Tg3 37. Td4 Dg5 38. Tg4 Tg4: 39. fg4 Dg4: 40. Ld3 g6 41. De3 Da4 42. Db6 Kg7 43. b4 Da1+ 44. Kg2 De5 45. Df2 g5 46. Df3 Dd4 47. Df5 De3 48. Dh7+ Kf8 49. Dh6+ Ke7 50. Dh5. Remi.

U drugoj partiji Jusupov je bio taj koji je ostvario prednost i uspijevao je uvećati usprkos raznobojnim lovcima.

JUSUPOV — IVANČUK
Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Ld3 Sc6 6. Sf3 d5 7. 0—0 0—0 8. a3 Lc3: 9. bc3 dc4 10. Lc4: Dc7 11. Ld3 e5 12. Dc2 Te8 13. de5 Se5: 14. Se5: De5: 15. f3 Ld7 16. a4

Jedna od najpopularnijih, ako ne i najpopularnija, tabija šezdesetih godina. Crni je protivniku prepustio lovački par, pa se na prvi pogled čini da uz mogućnost pokretanja e i f pješaka bijeli ima jasnu prednost. Ipak, praksa dugih godina i stotina partija dokazala je da ni pokretanje centralnih pješaka nije jednostavna stvar niti je lovački par u danoj poziciji značajna prednost. Svojevremeno je crni nastavljao 16. ... Lc6, što je prirodno, kako zbog toga da se smanji prijeteći pritisak na b7 tako i zbog protupritiska na e4 i na cijeloj dugoj bijeloj dijagonali.

16. ... Tac8 17. Te1 Ted8

Mislim da crni bira kriva polja za svoje topove i da oni bolje stoje na d8 i e8.

18. e4 Sd5 19. Ld2 Sb6

Vidjet ćemo da ovo vodi teškoćama posve izrazita karaktera, no 19. ... Sf4 20. Lf1 također nije nastavak koji bi crnog mogao zadovoljiti.

20. a5 c4 21. ab6 cd3 22. Dd3: Le6

Da bi se zaštitili oslabljeni udvojeni pješaci na b-liniji, razboritije je lovcu namijeniti polje c6 i vući odmah ... ab6.

23. De3 ab6 24. Teb1 Dc5

Na 24. ... b5 25. Ta7, primjerice, nije nipošto ugodno. Crni se zacijelo uzdao u potez u tekstu kojim normalizira svoju pješačku formaciju.

25. Dc5: bc5 26. Le1 Td7 27. Tb5

Sad se vidi da crni gubi pješaka. Prijeti Tc5:, ali i Tab1 i parade nema. Ostaje nada zasnovana na raznobojnim lovcima.

27. ... h6 28. Tab1 Lc4

Crni ide na likvidaciju pješaka daminog krila. Naravno, to nije bio jedini izbor, ali je izbor logičan.

29. Tb7: Tb7: 30. Tb7: Ta8 31. Td7

Odigrano zbog prijetnje ... Ta1, Kf2 Ta2+, Kg3 Lf1 itd.

31. ... Ta2 32. h4 Te2 33. Ld2 Kf8

Aktiviranjem kralja crni će iznuditi izmjene pješaka na daminom krilu, ali po skupu cijenu. Dalji tok partije ukazuje na to da je potez u tekstu ozbiljna greška i da je kralja trebalo zadržati na pasivnoj poziciji.

34. Lf4 Tc2 35. Td8+ Ke7 36. Tg8

U tom je vic! Bijelom se ne žuri uzeti c-pješaka i prethodno napipava slaboće pješaka na kraljevom krilu.

36. ... Kf6 37. Ld6 Tc3: 38. Lc5: Tc1+ 39. Kh2 g6

Daje priliku za 40. Te8 no bijeli propušta priliku.

40. Le3 Tc2 41. Lh6: Lf1 42. Lg5+ Ke6 43. Te8+ Kd7 44. Td8+ Kc7

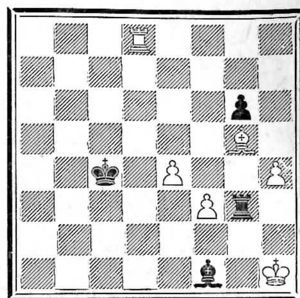
Ili 44. ... Ke6 45. Ld2. Pri tom crni ocjenjuje da izmjena topova putem Td2 vodi remiju, što sam sklon povjerovati i bez analize.

45. Tf8 Tg2:+ 46. Kh1 Kd6 47. Tf7: Tg3

Poslije 47. ... Ta2 ide prosto 48. Kg1 Lg2 49. Le3 uz Lf2 i aktiviranje kralja.

48. Tf6+ Ke5 49. Tf8 Kd4 50. Td8+ Kc4

Ne bi rezultata promijenilo 50. ... Ke5 51. Td5+ Ke6 52. f4 Ld3 53. Kh2 Tf3 54. Td4 s namjerom Kg2 Te3, Kf2 itd. No u položaju koji nastaje teškoće crnog proizlaze iz nespretnog položaja topa na g3. Pokazuje se da više nije moguće zadržati bijele pješake.

51. e5 Lh3 52. Tf8

Tako prijetnja Kh2 odlučuje, a ... Tg2 ne ide zbog e6.

52. ... Lf5 53. Tf5:

Završna poenta. Top neće moći kontrolirati dva slobodnjaka, a udaljeni kralj mu nije od pomoći.

53. ... gf5 54. e6 Tf3: 55. e7 Tf1+ 58. Kg2 Te1 53. h5. Crni predaje.

Treća partija meča donosi zasluženo izjednačenje. Ivančuk se probudio.

IVANČUK — JUSUPOV
Damin gambit

1. c4 e6 2. Sc3 d5 3. d4 Sf6 4. cd5 ed5 5. Lg5 Le7 6. e3 0—0 7. Ld3 Sbd7 8. Sge2 Te8 9. 0—0 Sf8 10. Dc2 c6 11. f3 Sh5

Varijantu sa Sge2 nekoć je rado igrao Botvinnik, a posljednjih godina pojavila se i na repertoaru Kasparova. Postava skakača na e2 omogućava gradnju pješačkog središta putem f3+e4 i za crnog predstavlja ozbiljan izazov. Bio sam i ostao mišljenja da je taj nastavak bolje izbjeći drugim redom poteza nego se u njega upuštati. Naime, pri skakaču na f3 problemi koje crni mora rješavati u početnoj fazi bitno su jednostavniji i pravolinijski. No ukusi su različiti.

12. Le7: De7: 13. e4 de4 14. fe4 Lg4

Primjerenije se poziciji čini 14. ... Le6, kako zbog mogućeg pritiska na točku f7, tako i zbog toga da se na 15. e5 može odgovoriti ... c5 (16. d5 Ld7). Potezom u tekstu crni provocira h3, da bi daljim ... Le2:, Se2: Sf6 ostvario pritisak na pješački centar. Ipak taj nastavak odmah izaziva sumnje, a vidjet ćemo i zašto.

15. e5 Tad8 16. Se4 Sg6 17. Tad1

Bijeli je s e5 isključio skakača na rubu ploče, potom spriječio ... c5, a posljednjim potezom podržava osjetljivu točku d4. Njegova prednost u prostoru poprimila je jasne konture.

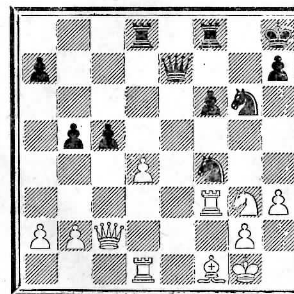
17. ... Tf8

Ostavši bez protuigre, a i suočen sa stalnim Sd6, crni učvršćava točku f7 i ujedno priprema kasnije ... f6.

18. h3 Le2: 19. Le2: Shf4 20. Lc4 Kh8

Na pasivno ... Sd5 moglo bi opet uslijediti udvajanje topova na f-liniji, pa se crni odlučuje da potkopa bijeli klin na e5, što iziskuje ovu pripremu.

21. Tf3 f6 22. ef6 gf6 23. Sg3 b5 24. Lf1 c5

Crni je mogao igrati solidnije 23. ... Sd5, premda poslije Sf5 stoji neminovno slabije, no igrom na vezivanje po d-liniji traži svoju šansu u protuigri. Bio je to loš račun, jer ga već slijedeći potez stavlja pred neminovan gubitak materijala ...

25. Df2 Dc7

Privremeno brani sve, ali sad crni sam pada pod vezivanje na c-liniji, što ga stoji zdravog pješaka.

26. Tc1 c4 27. b3 Tfe8 28. bc4 bc4 29. Tc4: Db8 30. h4

Blokada na f-liniji ipak se ne može održati.

30. ... Sd5 31. Sh5 Te4 32. g3 Sh4:

Nervozna reakcija u propaloj poziciji koja kraj samo ubrzava.

33. gh4 Tg8+ 34. Kh1 Tgg4 35. Tc5 Th4:+ 36. Th3 Th3:+ 37. Lh3: Db1+ 38. Dg1 Dg1:+ 39. Kg1: Sb6 40. d5 Th4 41. d6. Crni predaje.

Na 41. ... Th3: dobiva 42. Tc8+ Sc8: 43. d7 itd.

U relativno nezanimljivoj i praznoj četvrtoj partiji bilježimo remi.

JUSUPOV — IVANČUK
Damin gambit

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 d5 4. Sf3 Sbd7 5. Lg5 Lb4 6. cd5 ed5 7. e3 c5 8. Ld3 Da5 9. 0—0 c4 10. Lf5 0—0 11. Dc2 Te8 12. Sd2 g6 13. Lh3 Lc3: 14. bc3 Se4 15. Se4: de4 16. Ld7: Ld7: 17. Lf4 Lc6 18. d5 Dd5: 19. Tfd1 Da5 20. Td4 Tad8 21. Tad1 Td4: 22. Td4: Td8 23. Ld6 Td7 24. Dd2 Dd8 25. h3 f6 26. Lc5 b6 27. Td7: Dd7: 28. Dd7: Ld7: 29. Ld6 g5 30. a3 Kf7 31. Lb8 a6 32. Lc7 b5 33. Ld8 h5 34. Kh2 Kg6 35. Kg3. Remi.

(Nastavak u slijedećem broju)

PRETPLATA NA SOVJETSKE ŠAHOVSKE ČASOPISE ZA 1991. GODINU

Primamo pretplatu na slijedeće časopise: »ŠAHMATNY BJULETIN«, »ŠAHMATY v SSSR«, »ŠAHMATY«, Riga i »64«. Broj raspoloživih pretplata je ograničen.

Pretplata za 1991. iznosi za svaki časopis Din 720.

Pretplata se uplaćuje na žiro-račun 30102-678-3941, Šahovski savez Hrvatske, Zagreb.

SA SVJETSKIH PRVENSTAVA U GUARAPUAVI

Prvenstvo svijeta u šahu za omladince i omladinke do 16 i 18 godina održano je 16. — 28. srpnja u brazilskom gradu Guarapuavi. To je iza dvomilijunske Curitibe, drugi po veličini grad južne države Parane, relativno rijetko naseljene poljoprivredne zemlje.

Povijest ovoga kraja divne prirode ispisana je po tipičnom latinskoameričkom obrascu: Portugalci su došli na područja Indiosa i bez otpora zavladali. Kako ni uz najveće torture nisu od Indiosa stvorili upotrebljivu radnu snagu, dovoze crne robove iz Afrike. Tako stradanje Indiosa smjenjuju stradanja crnaca sve do 1888. kada je princeza Isabel ukinula ropstvo u Brazilu. Prvi sada uz putove prodaju šarene ogrlice. Civilizacija nije u njima razvila ni trun agresivnosti, ali ni radinosti. Drugima je perspektiva u nogometu, u estradi ili na ulici. Kao nostalgično podsjećanje, od dva imena velikog poglavice, Lobo Bravo i Guarapuava, grad nosi potonje na jeziku Tupi Guarani Indiosa.

Znamenitosti tradicionalnog tipa ovaj mladi grad naravno nema. Nema ni istaknutije mjesto u brazilskom sportu. Kako je onda, ipak, dobio organizaciju Svjetskog prvenstva? Vjerojatno iz dva razloga:

Prvi je usmjeravanje natjecanja FIDE u zemlje »trećeg« svijeta.

Drugi je Guarapuava, tj. ambicioznost gradske uprave. Donedavno provincijski gradić, sada sveučilišni centar, bilježi procvat pod »komandom« gradonačelnika Fernanda Carlia. Radne akcije na njegov poziv, slike po gradu i ovacije gdje se pojavi, podsjećaju na tvrdi realsocijalizam. No, radi se samo o šarmu mladog Talijana iz Vicenze.

U tom duhu bila je i organizacija prvenstva. Dobrovoljci u bijelim majicama turnira su preplavili grad. I osiguranje je bilo ogromno zbog svakodnevnog mnoštva oko »Guaira country cluba« u kojem se igralo. Sve TV stanice su dale veliki publicitet natjecanju. Tako je najgledaniji Tele Globo čitav sat posvetio »novostima« iz disco kluba, o tome kako su mladi iz 40 zemalja svladali najvažniju stvar na svijetu — sambu. Organizator je osigurao toliko sadržaja izvan turnira u obliku korida, izleta, piknika, izvrsnih folklornih priredbi i sl., da ih je i fizički bilo nemoguće obići. Tako su šahisti bili ti koji su od toga najmanje vidjeli. Ukupno, veliki trud i želja su potpuno zasjenili neiskustvo i nepreciznosti u tehničkim detaljima. FIDE ovdje nije pogriješila.

Iz Jugoslavije su nastupili Nataša Strižak (do 18), te Kity Grosar i Hrvoje Matijević (do 16 g.).

Da Strižakova u Brazil ne putuje na izlet, bolji su poznavaoci ženskog šaha znali. Da će beogradska srednjoškolka postati prva prvakinja svijeta iz Jugoslavije, ipak su se samo nadali. A Nataša je prvenstvo osvojila lakše i premoćnije nego što to sama bodovna prednost pred konkurenticama pokazuje. Zabilježila je 6 pobjeda uz 5 remija, a da ni u jednoj od partija nije došla u slabiju poziciju. Bez stručne pratnje, sama je profesionalno »odradila« turnir do kraja. Igrala je čak i protiv »suflera«. Brazilski su suci na te pojave munjevito reagirali, na pr. u partiji sa Žak (SSSR). Ne mogu ne prisjetiti se ogromne većine naših sudaca, koji su u zaštiti svog »principa nezamjeranja« te radnje već i proglasili dozvoljenima.

Redoslijed (do 18 g. — žene):

1. **Strižak** 8,5 2. Repkova (ČSFR) 8 3—4. Žak (SSSR) i Cseke (HUN) 7,5 5. Ambats (USA) 6,5 6—13. Van Amerongen (NED), Haslinger (ENG), Gunther (GER), Cheratti (ARG), Dolan (IND), Eriksson (SVE), Rasted (DEN) i Rajcsanyi (HUN) 6 itd.

STRIŽAK — LEWANDOWSKA

Skandinavka

1. e4 d5 2. ed5 Sf6 3. d4 Sd5: 4. Sf3 g6 5. Le2 Lg7 6. 0—0 0—0 7. c4 Sb6 8. h3 Sc6 9. Le3 e5 10. d5 Se7 11. Sc3 Sf5 12. Lg5 f6 13. Lc1 Sd7 14. b3 Te8 15. Dc2 Sd6 16. La3 b6 17. b4 a5 18. ba5 Ta5: 19. Lb4 Ta8 20. Sb5 Sc5 21. a4 Lf5 22. Dd1 Sb5: 23. cb5 Sb7 24. Db3 Kh8 25. Tfc1 Lf8 26. Lf8: Tf8: 27. Dc4 Tf7 28. Sh4 Lc8 29. Dc6 Ta5 30. Dc3 Sc5 31. Db4 Dd6 32. Sf3 Lf5 33. Sd2 Sb7 34. Db2 Dd8 35. Sb3 Ta7 36. Dc3 Sa5 37. Lc4 Dd6 38. Sd2 Kg7 39. g4 Lc8 40. Se4 Dd8 41. g5 Sc4: 42. gf6+ Kh8 43. Dc4: Lf5 44. Sg5 Td7 45. Dc6 h6 46. Se6 De8 47. a5 ba5 48. Dc5 Tb7 49. Ta5: Le6: 50. de6 De6: 51. Ta8+ Kh7 52. Df8 g5. Crna predaje.

Šesto mjesto u svijetu Kity Grosar je svakako uspjeh. Ipak, moglo je i bolje. Jer, talentiranoj Novogoričanki su protivnice tek treća opasnost u partiji, iza teorije otvaranja i cajtnota. Kako se oboje »liječi« radom, zna se što činiti.

Tri sovjetske igračice, Nina Kurtidze, Ilaka Kadimova i Ina Dubinka, nisu dozvolile iznenađenje. Jedina koja ga je mogla prirediti bila je vrlo dobra Ana Segal, ali joj je ponestalo daha.

Redoslijed (do 16 g. — žene): 1—2. **Kurtidze** i Kadimova 9,5 3—4. Dubinka (sve SSSR) i Segal (ISR) 8 5. Holubkova (ČSFR) 7,5 6. Grosar 6,5 7—11. Gatine (FRA), Werner (GER), Guzkowska (POL), Grabics (HUN) i Larrachea (CHI) 6 itd.

Brazilska »preciznost« direktno je pogodila Hrvoja Matijevića iz Koprivnice. Naime, da li radi ogromnih prostranstava ili čega drugog, ali Brazilcima je neki grad udaljen upravo onoliko, koliko vam je potrebno da do njega stignete. To je u biti i točno, ali i relativno. Tako su organizatori u raspisu napisali pogrešan podatak o udaljenosti Curitibe i Guarapuave. Na licu mjesta i dalje se nisu mogli usaglasiti u procjenama od 150 do 400 km. Evropljanin će pomisliti da se s njim šale, ali nije tako. Nadalje, da avion iz Sao Paola stiže u Curitibu ujutro u 8 i 30, može se saznati u svim agencijama. Da od kada postoji aerodrom u Curitibi nije bio otvoren za promet prije 10 sati zbog vječite magle, saznati ćete tek u Sao Paolu.

Sve u svemu, zakasnili smo i Hrvoje je prvu partiju izgubio bez borbe. Za »kompenzaciju«, računata mu je kao igrana bijelim figurama, a u slučaju diobe mjesta, po »faktoru progresije« (umjesto Buholza) bio je potpuno bez šansi. Dovoljno da se igrač demoralizira. Ipak, Matijević je prvenstvo odigrao solidno. Na pr.:

MATIJEVIĆ — HANSEN

Kraljeva indijka

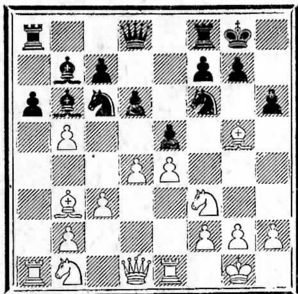
1. d4 g6 2. c4 Lg7 3. Sc3 d6 4. e4 Sc6 5. Le3 e5 6. Sge2 Sf6 7. d5 Se7 8. f3 Sd7 9. Dd2 f5 10. 0—0—0 Sf6 11. Kb1 f4 12. Lf2 0—0 13. c5 Ld7 14. Sc1 Se8 15. Sb3 a5 16. Lb5 a4 17. Sc1 dc5 18. Lc5: Sd6 19. Ld7: Dd7: 20. De2 Sec8 21. Sd3 Te8 22. Lf2 b6 23. Sb4 a3 24. b3 Sa7 25. Tc1 Tec8 26. Tc2 Sab5 27. Sc6 Sd4 28. Ld4: ed4 29. Sb5 Sb7 30. Sbd4: Sc5 31. Dc4 Kh8 32. Se6 Se6: 33. de6 De8 34. Td1 b5 35. Dd5 Ta6 36. Dd7 Tc6: 37. De8:+ Te8: 38. Tc6: Le5 39. Td5 Ld6 40. e5. Crni predaje.

Da ne postigne više, spriječila su ga dva ekspresna poraza »na varijantu« crnim figurama, kao i neki propusti u tehnici. Na pr.:

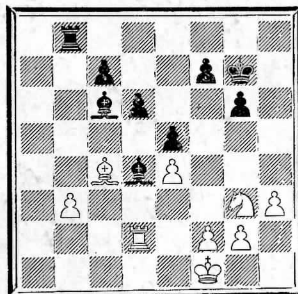
GARBER — MATIJEVIĆ

Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 b5 6. Lb3 Lb7 7. Te1 Lc5 8. c3 d6 9. d4 Lb6 10. a4 0—0 11. Lg5 h6 12. ab5

12. ... Sd4:! 13. cd4 hg5 14. ba6 Ta6: 15. Ta6: La6: 16. Sg5: Ld4: 17. Sc3 Dd7 18. h3 g6 19. Df3 Kg7 20. Ta1 Lb7 21. Se2 Lb6 22. Sg3 Sh7 23. Sh7: Kh7: 24. Df6 Dd8 25. Dd8: Td8: 26. Td1 Kg7 27. Td2 Tb8 28. Lc4 Lc6 29. Kf1 Ld4 30. b3

Matijević je odlično vodio partiju i pozicija se slobodno može ocijeniti dobivenom za crnog. Međutim, u blagom cajtnotu slijedi neobjašnjivo 30. ... Lb5? 31. Ke2 c6? čime crni sam sebe studiozno lišava lovačkog para i partija se ubrzo rasplinjuje u remi.

Ovo je igrano u posljednjem kolu. Pobjeda bi Matijevića dovela na bod od prvaka, što bi s partijom manje, bio izvanredan rezultat.

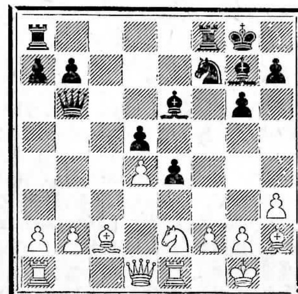
Hrvoje razumije šah, ima dobru koncentraciju i s veseljem radi na šahu. Predviđam mu velike rezultate.

Prvakom svijeta je postao Tamil iz Engleske, Sudarshan Kumaran. Dobro teoretski pripremljen i odličan taktičar, pokazao je najviše.

HERNANDEZ — KUMARAN

Caro-Kann

1. e4 c6 2. d4 d5 3. ed5 cd5 4. Ld3 Sc6 5. c3 g6 Sf3 Sh6 7. h3 Lg7 8. Lf4 0—0 9. 0—0 f6 10. Te1 Sf7 11. Lc2 e5 12. de5 fe5 13. Lh2 e4 14. Sd4 Sd4: 15. cd4 Db6 16. Sc3 Le6 17. Se2

17. ... Lh3: 18. gh3 Sg5 19. Tf1 De6 20. Kh1 Sh3: 21. Lg3 Tf5 22. Kg2 Taf8 23. De1 Tf3 24. Lb3 Dg4 25. Ld5:+ Kh8 26. Le4: Sf2: 27. Lf3: Df3:+ 28. Kh2 Dh5+. Bijeli predaje.

Redoslijed (do 16 g. — muški): 1. **Kumaran** (ENG) 8 2—5. Oniščuk (SSSR), Almasi (HUN), Har-Zui (ISR) i Spangenberg (ARG) 7,5 6—7. Alder (COL) i Istratescu (ROM) 7 8—12. Matijević, Lesiege (CAN), Wallace (AUS), Forster (SWZ) i Vavra (ČSFR) 6,5 itd.

Na najjačem turniru, u muškoj konkurenciji do 18 g., gdje mi nismo imali predstavnika, tri sovjetska igrača su međusobno odlučivala o naslovu prvaka. Ukupno su pretrpili samo jedan poraz, i to Konstantin Sakaev u posljednjem kolu, u koje je ušao s pola boda prednosti. Kako je vrlo brzo bilo očito da će njegov glavni konkurent po »faktoru progresije« Vladimir Kramnik zabilježiti pobjedu, Sakaevu je trebao cijeli bod, pa se u traženju komplikacija zapetljao. Evo tih partija koje su odredile prvaka:

KRAMNIK — ZOLER

Engleska

1. c4 Sf6 2. Sc3 e5 3. Sf3 Sc6 4. g3 g6 5. d4 ed4 6. Sd4: Lg7 7. Lg2 0—0 8. 0—0 Te8 9. Sc2 Tb8 10. Sd5 h6 11. Sce3 d6 12. Sf6:+ Df6: 13. Sd5 Dd8 14. Le3 a6 15. Dd2 Kh7 16. Tac1 Se7 17. h4 Sf5 18. Lf4 c6 19. Sc3 Le6 20. Se4 Db6 21. Sd6: Sd6: 22. Ld6: Tbd8 23. c5 Db5 24. b3 Td7 25. e4 a5 26. f4 Lg4 27. Tfe1 Ta8 28. e5 Da6 29. Lf1 Da7 30. Ld3 b6 31. cb6 Db6:+ 32. Df2 Db7 33. Le4 Tc8 34. Dc5 Da6 35. Tc4 Tb7 36. Df2 Tb5 37. f5 Lh5 38. Lc2 Db7 39. g4 Te8 40. gh5 Dd7 41. fg6+ fg6 42. Lg6:+ Kh8 43. Le8:. Crni predaje.

WEBSTER — SAKAEV

Engleska

1. c4 e6 2. Sf3 d5 3. e3 Sf6 4. b3 Le7 5. Lb2 0—0 6. Le2 Sbd7 7. Dc2 c5 8. Sc3 b6 9. cd5 ed5 10. 0—0 Lb7 11. d4 Tc8 12. Tfd1 cd4 13. Sd4: Se4 14. a3 Ld6 15. g3 a6 16. b4 Sdf6 17. Tac1 g6 18. Lf3 De7 19. Db3 Tfe8 20. Sce2 Tc1: 21. Sc1: h5 22. Sde2 h4 23. Ld4 b5 24. Sd3 De6 25. Db2 Df5 26. Lg2 Sh7 27. f3 Seg5 28. Sef4 hg3 29. hg3 Dc8 30. Sc5 Lc6 31. Kf2 Sf8 32. Dc2 Te7 33. Tc1 Le8 34. Sd5: Ta7 35. Lb2 f5 36. f4 Sge6 37. Sb6 Db8 38. Se6: Db6: 39. Sf8:. Crni predaje.

Redoslijed (do 18. g. muški): 1. **Kramnik 8,5** 2—3. Sakaev i Aleksandrov 8 (svi SSSR) 4. Webster (ENG) 7,5 5—8. Gabriel (GER), Langier (ARG), Rodrigues (URU) i Playa (ARG) 6,5 itd.

Mađarica Sofija Polgar je, poput svoje sestre Žuže prije tri godine, nastupila u muškoj konkurenciji i nije prošla ništa bolje. Ukupno je ostvarila jedan »plus«. Ali, poslije 5. kola je zajedno s Kramnikom bila u vodstvu s 4 boda. Međusobni susret je odigran pod velikim opterećenjem.

S. POLGAR — KRAMNIK

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Lg5 a6 8. Sa3 b5 9. Lf6: gf6 10. Sd5 f5 11. Ld3 Le6 12. c3 Lg7 13. 0—0 Ld5: 14. ed5 Se7 15. Dh5 e4 16. Lc2

Ovdje lovac stoji bolje nego na e2, kamo je prisiljen ići kada je odigrano Sc2. Poziciju se mora ocijeniti u korist bijelog, jer otvaranje igre, kako u centru tako i na daminom krilu, naglasit će izložen položaj crnog kralja. Tako stvari stoje statički gledano. Dinamički, što mnoge partije u ovoj varijanti pokazuju, crni ima resursa za protivigru. Da li i dovoljno? U svakom slučaju, bijeli je u mogućnosti ostvariti bolju koordinaciju svojih figura.

16. ... Da5

Crni igra na jedini motiv koji zapravo ima — skakač a3.

17. Tae1

Teško se u partiji oduprijeti logičnosti ovog poteza, pogotovo ako već imate na umu provođenje f3. Međutim, bijela je s 17. Lb3 mogla odmah osvojiti crnog lovca 17. ... Lc3: 18. bc3 Da3: c4! i ostvariti željeno iz komentara uz 16. potez.

17. ... Ta7?!

Skakač e7 u mnogim varijantama treba biti branjen. Ipak, preoptimistično je vjerovati da crni u ovoj poziciji ima vremena za ovakve poteze. Prvenstveno što se bijela mogla vratiti potezu 18. Lb3 u još boljoj redakciji.

18. Kh1?!

Kralj neće biti ništa sigurniji na h1. Na 18. f3 crni više ne stiže 18. ... Lc3: 19. bc3 Da3: 20. fe4 Dc3: 21. ef5 s neobranjivim napadom. Crni bi se morao odlučiti između 18. ... b4, 18. ... e3, 18. ... Db6+ 19. Kh1 e3 i 18. ... Le5 19. fe4 f4 20. Kh1 Sg6 s pješakom manje, ali čvrstom pozicijom i inicijativom na daminom krilu.

18. ... Lc3: 19. bc3 Da3: 20. Lb3

Lovac je došao na svoje mjesto, ali s odigranim Kh1 umjesto c4. Na 20. f3 crni stiže s obranom 20. ... Dc3: 21. fe4 Dc2: (21. ... f4? 22. e5) 22. ef5 Tg8 23. Te2 Tg5! 24. Te7:+ Te7: 25. Dg5: De2.

20. ... Db2?

Upereno protiv 21. f3, no stavlja damu izvan igre. Pravilno je bilo 20. ... Dc5.

21. f3?

Tjera vodu na mlin crnog. Nakon 21. Dh6 odlučila bi potpuna nekoordiniranost crnih figura.

21. ... Tg8 22. g3 f4 23. fe4 fg3 24. Tf7: Kd8 25. Dh6 Dc3: 26. Tf8+ Tf8: 27. Df8:+ Kd7 28. Tf1 De3 29. Df4 Df4: 30. Tf4: gh2

Bura je prošla i sada bijela treba misliti na remi.

31. Ld1?

Ne ovako! Crnog kralja se nije smjelo propustiti na damino krilo.

31. ... Kc7 32. Tf7 Kb6 33. Th7: Tc7 34. Kh2:?

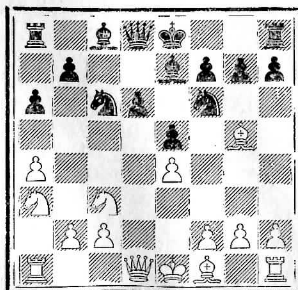
Previđa 34. ... Sd5:. S 34. Th2: bijela se još mogla boriti.

34. ... Sd5: 35. Tc7: Sc7: 36. Kg3 Kc5 37. Kf4 Kd4 38. Kf5 b4 39. La4 a5 40. Lc6 Kc5 41. Ld7 Sb5 42. e5 de5 43. Ke5: Sc3 44. Le6 Sa2: 45. La2: a4. Bijela predaje.

LANGIER — KRAMNIK

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. a4 a6 8. Sa3 Le7 9. Lg5

9. ... Se4: 10. Se4: Lg5: 11. Sd6:+ Ke7 12. Sac4 Le6 13. Df3 Sd4 14. Db7:+ Dd7 15. Dd7:+ Kd7: 16. Ld3 Le7 17. Le4 Ld6: 18. Sd6: Kd6: 19. Td1 Tae8 20. c3 Lb3 21. Td2 Kc5. Bijeli predaje.

S. POLGAR — MAIWALD

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 d6 6. Le2 a6 7. a4 Sc6 8. Le3 Le7 9. 0—0 0—0 10. f4 Dc7 11. Kh1 Te8 12. Ld3 Sb4 13. a5 Ld7 14. De1 Sd3: 15. cd3 e5 16. fe5 de5 17. Sf5 Lf5: 18. Tf5: Lb4 19. Dg3 Lc3: 20. Lh6 g6 21. bc3 Te6 22. Taf1 Se8 23. d4 Sd6 24. T5f3 Te7 25. Dh4 ed4 26. e5 Se8 27. cd4 Dd7 28. Lg5 Te6 29. Tf7:. Crni predaje.

S. POLGAR — PLAYA

Francuska

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lc3:+ 6. bc3 Se7 7. Dg4 Dc7 8. Ld3 cd4 9. Se2

U partiji J. Polgar — Knaak, Köln 1990, crni je sada neuspješno pokušao 9. ... De5:. Sofija ponavlja varijantu, ali Playa nastavlja solidnije.

9. ... dc3 10. Dg7: Tg8 11. Dh7: Sbc6 12. Lf4 Ld7 13. 0—0 0—0—0 14. Lg3 Se5: 15. Tfe1 S7c6 16. Sc3:

Ovo je već viđeno u partiji Am. Rodriguez — Paneque, (Habana 1990. Komentirajući svoju partiju Rodriguez navodi da nije igrao 16. Sd4 zbog 16. ... Tg3: s nejasnom pozicijom (Informator 49/356). Nije jasno zbog čega crni ne bi uzeo 16. ... Sd4: i ostao s figurom više u svim varijantama.

16. ... a6

U pomenutoj partiji crni je nastavio 16. ... Sd4 17. Se2 Sdf3+ što se pokazalo lošim. U komentaru Rodriguez spominje 16. ... a6 i na to preporučuje 17. Tab1 s prijetnjom Sa4. No, crni ima 17. ... Tg4 što u potpunosti zadovoljava.

17. Dh4

Ovaj pokušaj da se po crnim poljima pojača pritisak na skakača e5 neće dati rezultata. Međutim, nije lako preporučiti bolji plan. Partija baca priličnu sumnju na varijantu bijelog.

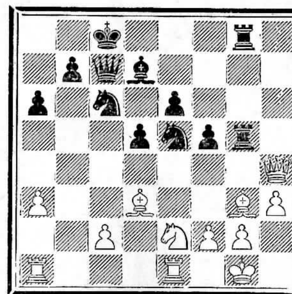
17. ... f5 18. Se2 Tg4 19. Dh6

I na 19. Df6 crni bi nastavio isto.

19. ... Tdg8 20. h3?

Odlučujuće slabi položaj lovca na g3, a time i g-liniju. Ali, položaj bijele je već težak.

20. ... T4g5 21. Dh4

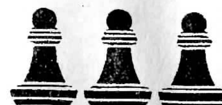

21. ... Sd3:! 22. Lc7: Tg2:+ 23. Kf1 Tf2:+ 24. Df2: Sf2: 25. Kf2: Kc7:

Crni ima dva pješaka za kvalitet, ali mu pješačka postava osigurava lak zadatak u konačnici.

26. Sf4 Kd6 27. Tg1 Tc8 28. Tac1 Se7 29. h4 Tc4 30. Kf3 e5 31. Sg6 Tc3+ 32. Kf2 f4 33. Se7: Ke7: 34. h5 Lf5 35. Tg7+ Kf6 36. Tb7: Th3 37. Tb6+ Le6 38. Ta6: e4 39. a4 e3+ 40. Ke2 Th5: 41. Kd3 Th2 42. Tf1 Td2+ 43. Kc3 d4+ 44. Kb4 Ke5 45. Th1 Lg4 46. Tg6 Ld1 47. Th7 e2 48. Te7+ Kf5 49. Tge6 f3. Bijela predaje.

Ukupno su ponovo sovjetski predstavnici bili najuspješniji. Rezultati prethodnih godina su im osigurali nastup i po trojice igrača u pojedinoj grupi. Sovjetska šahovska škola je bez sumnje i dalje najjača, i da se igraju kvalifikacije, sigurno bi imali još više predstavnika. Ali, ovaj način popunjavanja turnira, koji pokušava spriječiti dominaciju jedne šahovske sile i pružiti mogućnost i drugima, je polovičan: niti sprečava prvo, niti osigurava drugo.

I nekoliko zanimljivosti:

Izraelac Har-Zvi podijelio je 2—5. mjesto (do 16 g.). U posljednjem kolu je igrao bijelima s pobjednikom Kumaranom. Da je pobijedio bio bi sam prvi. Partija je, međutim, tekla ovako:

Har-Zvi — Kumaran: 1. c4 c5 2. Sc3 Sc6 3. g3 g6 4. Lg2 Lg7 5. e3 e5 6. Sge2 Sge7 7. 0—0 0—0 8. b3 d6 9. Lb2 Tb8. Remi!?!

Ova neambicioznost ne čudi, ako se zna, da je još u 6. kolu Har-Zvi remizirao s Forsterom (SWZ) u pet poteza.

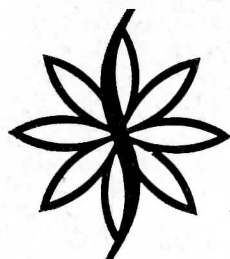
Ipak, apsolutna rekorderka u svim konkurencijama je naša Kity Grosar, jer je protiv Kutidze (SSSR) povukla samo četiri poteza. Naime, protivnica je povukla pet.

Najkraće odlučene partije i u muškoj i u ženskoj konkurenciji su trajale 13 poteza. Ne lezi vraže!

Za Brazil su u ženskoj konkurenciji igrale: Monica, Fernanda, Marcia, Cristina i Carolina. Ništa čudno, da te lijepe djevojke nemaju slijedeća prezimena: Purihara, Hashizume, Yoshida, Ushida i Mi Yong Jo.

Na velikom svečanom zatvaranju, spiker je tri puta pozivao Natašu Strižak da joj uruče brončanu plaketu za treće mjesto. Kako ona to nikako nije htjela, dodijelili su tu plaketu Irini Žak (SSSR), a Nataši, ipak, onu koju je osvojila, zlatnu za prvo mjesto.

M. Ćosić

SAPONIA
OSIJEK

TABLETE
ANTISTRESNI MINERAL
kod zdravstvenih tegoba kao što su
— grčenje mišića
— srčane tegobe
— glavobolje i migrenozna stanja
— živčana razdražljivost
— tjeskobna stanja
— poremećen san

Svi ti simptmi mogu biti znaci nedostataka magnezija. U današnjim uvjetima života nedostatak tog minerala je česta pojava.

SASTAV
Soja magnezij u jednoj tableti sadrži 50 mg heliranog magnezija.
Jednostavno uzimanje — vioko doziranje!

PODRUČJA PRIMJENE
Magnezij bi obavezno trebali uzimati:
- srčani bolesnici koji uzimaju diuertike
- dijabetičari i hipertoničari
- trudnice i dojilje
- šahisti u toku priprema, a osobito prije natjecanja (antistresna preventiva)
- osobe koje redovno uzimaju alkohol
jer je kod njih potreba za magnezijem znatno povećana.

Upotreba magnezija se preporuča u sklopu liječenja:
- glavobolja i migrenoznih stanja
- slabe koncentracije, pritiska u glavi
- živčane razdažljivosti i poremećenog sna
- svih stanja grčeva i napetih mišića i listova nogu, ramena, leđa i šije.

Način upotrebe: preporučuje se uzimati 3—4 MAGNEZIJ tablete prije ili nakon obroka. Preparat se može uzimati doživotno jer se i u dvostrukoj količini dobro podnosi.

Štiti od stresa . .
Za srce i živce . . .

teina® **PROIZVODI — PRIRODOM DO ZDRAVLJA**

Problemski dio

Uređuje:
mr JOSIP VARGA,
dipl. oec.
41000 ZAGREB
Gračanski Mihaljevac 11

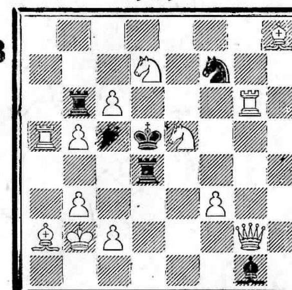
ORIGINALNI PROBLEMI

Problemi broj 413 do 418 sudjeluju u tekućem i godišnjem rješavačkom tječaju. Rješenja poslati u roku od 15 dana po objavi na adresu urednika problemskog dijela.

SUCI INFORMALNIH TURNIRA: ing. Fadil ABDURAHMANOVIĆ — dvopotezi, prof. Marjan KOVAČEVIĆ — tropotezi i Zlatko MIHAJLOSKI — višepotezi.

LJUBOMIR UGREN
Ljubljana

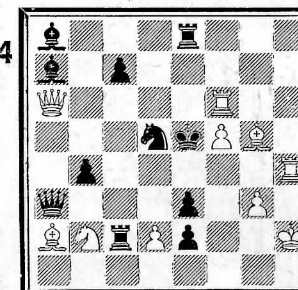
413

Mat u 2 13+5

VLADIMIR GOLUBENKO
Novgorod — SSSR

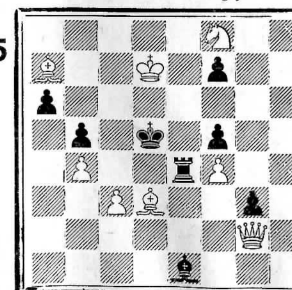
414

Mat u 2 10+11

ANDRÉ SIMONET
Bruxelles — Belgija

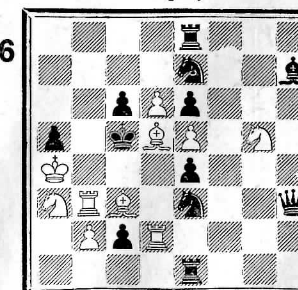
415

Mat u 3 8+8

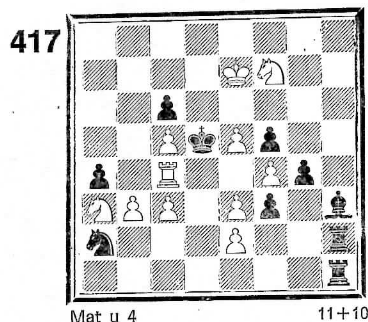
ŽIVKO JANEVSKI
Gevgelija

416

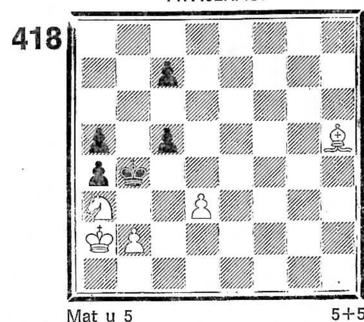
Mat u 3 10+12

Dr SLOBODAN MLADENOVIĆ
Beograd

417

Mat u 4 — 11+10

IVAN LJUBIĆ
Zagreb
PRVIJENAC!

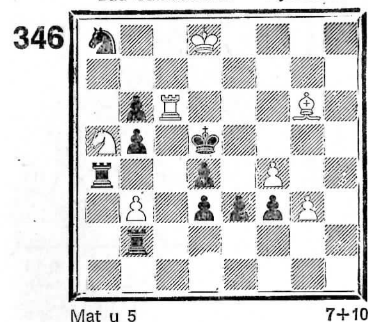
418

Mat u 5 — 5+5

PRESUDA

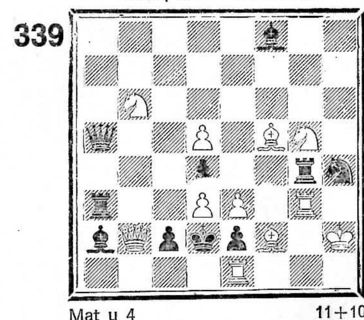
INFORMALNOG TURNIRA »ŠAHOVSKOG GLASNIKA« 1990. GRUPA VIŠEPOTEZI

MICHAEL HERZBERG
I. nagrada
Bad Salzdetfurth — Njemačka

346

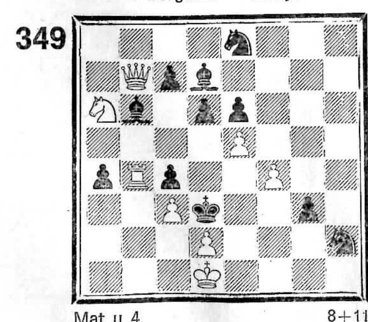
Mat u 5 — 7+10

GYÖRGY BAKCSI
II. nagrada
Budapest — Mađarska

339

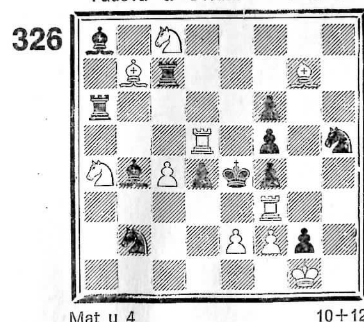
Mat u 4 — 11+10

ALESSANDRO CUPPINI
III. nagrada
Bergamo — Italija

349

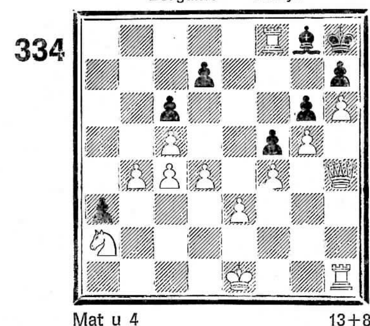
Mat u 4 — 8+11

F. ALLINEY & E. PETITE
1. počasno priznanje
Padova & Ovideo — I & E

326

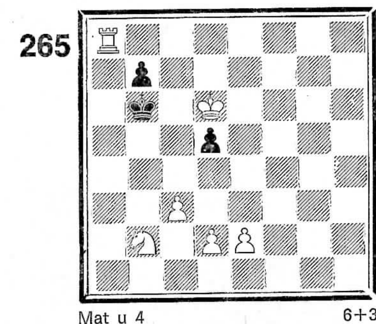
Mat u 4 — 10+12

ALESSANDRO CUPPINI
2. počasno priznanje
Bergamo — Italija

334

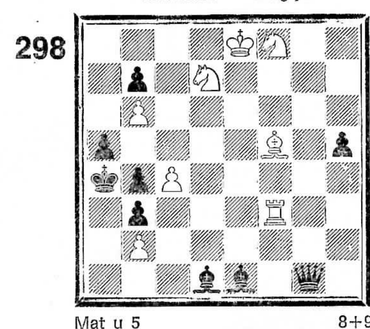
Mat u 4 — 13+8

BRANKO MARKOVIĆ
3. počasno priznanje
Zagreb

265

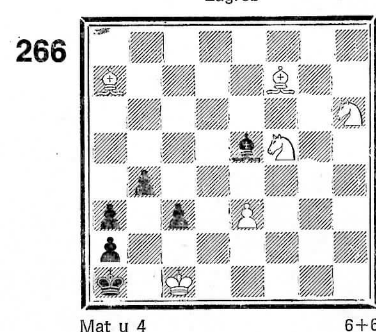
Mat u 4 — 6+3

ANDRÉ SIMONET
1. pohvala
Bruxelles — Belgija

298

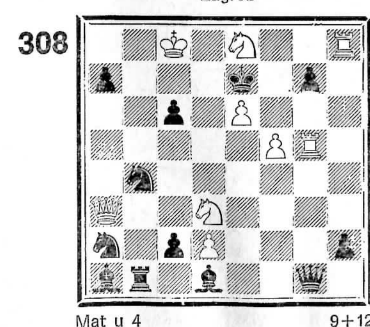
Mat u 5 — 8+9

BLAŽIMIR KOVAČEVIĆ
2. pohvala
Zagreb

266

Mat u 4 — 6+6

DARKO NESEK
3. pohvala
Zagreb

308

Mat u 4 — 9+12

U »ŠAHOVSKOM GLASNIKU« 1990. objavljeno je 25 višepoteza autora iz Belgije, Italije, Jugoslavije, Mađarske, Njemačke, SSSR-a i Španjolske. Isključio sam brojeve 292, 314 i 340 zbog nuzrješenja, 272 i 276 zbog duala i 323 zbog prethodništva, što je već naznačeno uz objavu rješenja. (Nezahvalno je uređivati rubriku i suditi u njoj, no na to je utjecala viša sila. Već kad je raspis informalnog internacionalnog turnira bio u tisku, iznenada nas je zauvijek napustio predviđeni sudac pa je urednik rubrike uskočio u zadnji čas. Zbog toga molim razumijevanje ako nam se ukusi razilaze.)

I. nagrada, M. Herzberg, broj 346: Glavni plan 1. Sb7? (2. Td6‡) obara se na 1. ... Tb3:!, zato s pretplanom **1. Lh5** (2. Lf3:‡) Tf2 odvlači crnog topa i nastavlja s 2. Lf7+ Ke4 3. Lg6+ Kd5 4. Sb7! Kc6: 5. Le4‡, a ako 1. ... Ke4 2. Te6+ Kd5 3. Te5+ Kd6 4. Sb7 Kc6 5. Lf3:‡ Odličan

problem u maniri tzv. novonjemačke škole, primjerne ekonomije i ljepote.

II. nagrada, Gy. Bakcsi, broj 339: 1. ed4 (2. Le3+ Ke1: 3. Dc1‡) Tg3:, Sf5: 2. Se4+, Sf3+ Kd3: 3. Sc5+, Sf5+ Četveropotez bogatog sadržaja. Braneći prijetnju iz uvodnika topom i skakačem crni uzima bijele linijske figure i istovremeno napušta žarišna polja s kojih bijeli skakač šahira i omogućuje crnom kralju da dođe pod baterijske šahove i tako na jedini način matira.

III. nagrada, A. Cuppini, broj 349: 1. Tb5? c6!; **1. Dg2** (2. De2‡) Lf2, Le3 2. Tb8, De2+ c5, Ke4 3. Db7, Tc4:+ »Suvišan« b. Tb4 nema u početnoj poziciji korisnog odstupa pa tek poslije oslobađanja b-linije, prelazeći kritično polje b7, sklanja se na b8 da bi omogućio svojoj dami povrat i matiranje s b1 ili h7!

1. počasno priznanje, Alliney & Petite, broj 326: 1. Lh6 (2. Te3+ 3. f3‡) Ld2 2. Lc6 Tac6:, Tcc6:, Lb4 3. Sc5+, Te3+ Prijeteći uvodnikom bijeli najprije odvlači crnog lovca od obrana polja c5 i d6, a potom tvoreći sjecišta Novotnyja i Plahute ostavlja crnom izbor s kojega od tih polja želi biti matiran.

2. p. p, A. Cuppini, broj 334: 1. 0—0! d5, d6 2. Dh1!, De1! dc4, dc5, d5 3. Dc6:, Da1, Dc3; 1. K∼?, Tf1/Tg1? d5!, d6! Rješava jedino rohada, jer istovremeno oslobađa ključna polja — e1 i h1 — s kojih bijela dama može nastaviti matni napad.

3. p. p, B. Marković, broj 265: 1. Ta4 Kb5, d4 2. Kc7, c4 b6, Kc5, d4, d3 3. Kd6, Ta5+, c4, Ta8 Višepotezni »Meredith« za klasične ukuse, interpretiran kristalno jasno i dopadljivo.

1. pohvala, A. Simonet, broj 298: 1. Te3 (2. Sc5‡) De3:+ 2. Se6 De6:+ 3. Le6: Lf2 4. Sc5+; 1. Sc6?, Tf2? Dg8+!, Df2:! Neočekivani žrtveni uvodnik koji omogućuje daljnje šahove bijelom kralju i paraoblik odvlačenja crne dame, pa i njeno uzimanje, što po definiciji realizira »Rimsku temu«.

2. p, B. Kovačević, broj 266: 1. Lb3 Lf6, Lh8 2. Sf7, Sg4 L∼, c2 3. Sd4 Pretplanom bijeli najprije imobilizira crnog, a potom odskocima Sh6 na f7 i g4 zarobljava crnog lovca. Ovu problemsku zagonetku kao da je stvorila iskusna problemska ruka a ne četrnaestogodišnji mladac!?

3. p, mr. D. Desek, broj 308: 1. Sf2 (2. Da7:‡) Df2: 2. d4 Dd4:, Ld4:/Df5: 3. Tg7:+, Da7:+; (1. ... Ld4 2. Da5 Lb6 3. De5) Plahutino sjecište i živa taktička igra, posebno b. Sd3 u brojnim varkama, odlike su ovog četveropoteza.

Pored odlikovanih, interesantne kreacije ostvarili su i autori problema broj: 291, 297, 319, 320, 325 i 350.

Reklamacijski rok je tri mjeseca po objavi.

Josip VARGA, v. r.

RJEŠAVAČI IZ BROJA 6/1991.

U problemu br. 387 (Lj. Branković) Dražen Stanković smatra da R: 1. Dd5 2. De4‡, Df3‡, Df5‡ ipak predstavlja dualnu prijetnju, jer se 1. ... ∼ 2. De4‡ ni u jednoj varijanti ne realizira samostalno, dakle. ne postoji separacija prijetnji. Sucu ing. F. Abdurahmanoviću prepuštamo njegovu tvrdnju. Problem broj 390 (prof. D. Bišćan) nuzrješiv je: 1. Se7 Se7: 2. Le7: Ke5 3. b6 f3 4. ef3 Kd5 5. b7 Kc6 6. b8D itd. i prijerješiv: 1. Lf8 Sh6 2. Sb4 Ke5 3. b6 Sf5 4. b7 Sd6 5. bc3 itd. i slično, kao: 1. Kd2 Sh6 2. c4+ dc3 3. Kc3: Sf7 4. Se7 Ke5 5. Sg6+ etc. Autor ga ispravlja s uklanjanjem b. Ph3 i dodatkom c. Pg4, opet s R: 1. Kf2! Evo novog posla za uspješne i znatiželjne.

Maksimalni broj bodova za probleme broj 385—390 iznosio je: 2+2+2+(3+3)+3+ +(9+9) = 33, a osvojili su ih: mr. Milan Lazarević — Zvečan, Branislav Milosavljević — BG, Franjo Mlinar — LJ, ing. Josip Perković — SA, Josip Pernarić — ZG, Mihajlo Petrović — BG (Mi smo Vam priznali bodove, no u buduće nije dovoljno samo tvrditi »... mat na 101 način«, već to treba egzaktno izvesti!), Miljenko Prusac — ZD, Dražen Stanković — SA (Primio, hvala!), Stipe Sučić — ZG i Živa Tomić — PA.

Ostali rješavači: Vladimir Andrejić — BG 24 boda, ing. Pane Atanasovski — Kavadarci 24, Ivan Bender — Ljubinje 24, Ljubomir Branković — ZG 24, Andrej Cirman — LJ 24, Leon Erjavac — OS 24, Milan Frelih — Tolmin 24, Dragan Gostić — KA 15, Mustafa Hodžić — ST 21, Rade Kažanegra — Sv. Stefan 24, ing. Marko Kramaršič — ŠL 15 (Nažalost nuzrješivo), Dušan Kutin — LJ 24, Vjekoslav Letoš — SM 24, ing. Emil Panijan — KA 15, Jozo Pezer — Bač. P. Selo 24, Zvonimir Podravec — ZG 22, ing. Želimir Rogin — KC 24, Miroslav Šarić — Ptuj 24, Milen Špijunović — TU 24, Otto Tóth — Čoka 24, Ivan Vodopija — ZG 24, Josip Vrabec — Ljubija 15, Franc Vuglek — Sv. Ivan Zelina 24, Miodrag Vuković — BG 15 i Predrag Žuvić — ZG 24.

Naknadno iz broja 5/1991: ing. Pane Atanasovski — Kavadarci 18+13, Žarko Boljević — TG 18+13 (Problem ima sličnosti. Latzelov je bolji!), Leon Erjavac — OS 18+1 i +18 iz broja 4/1991, Vjekoslav Letoš — SM +12, mr. Darko Nesek — ZG 19+13, Mihajlo Petrović — BG 16, Živa Tomić — SO 18+13 i Franjo Vuglek — Sv. Ivan Zelina 19+13 (Uvažavamo ali Vam ne mogu priznati, jer sam Vaš navod za problem iz »ŠG« 4/1991. primio u vrijeme kad sam već dobio 20-ak rješenja iz broja 7/1991. Što se Vaših problema tiče — pisao sam Vam ali odgovora nema?! Zašto niti jednom ne navedete potpunu adresu?)

Problem broj 379 iz »ŠG« 5/1991. ima dual major poslije 1. Lf7 e4 2. e3 Kc6 3. Le8 itd. u 2. e3 ali i 2. Sfe3, kao i poslije 1. ... Kc6 2. Le6 Kb5 3. Ld7 ali i 3. Se5 pa po jedan dodatni bod osvajaju: Andrej Cirman — LJ, Ivan N. Bender — Ljubinje, Franjo Mlinar — LJ, ing. Josip Perković — SA, ing. Želimir Rogin — KC i Dražen Stanković — SA. Žao nam je što je demoliran prvijenac.

S TRADICIONALNOG TURNIRA U BIELU

ŠIROV — ADAMS

Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. f3

Oštar, donekle riskantan, ali danas vrlo moderan nastavak koji se našao na repertoaru mnogih vrhunskih igrača. Posebno je mladi letonski velemajstor veliki pobornik ovog nastavka s kojim je zabilježio niz prekrasnih pobjeda.

4. ... c5 5. d5 Sh5

Druge alternative su uzimanje na c3, podrivanje centra s 5. ... b5 i mirno 5. ... d6.

6. Sh3

Poslije 6. g3 f5 7. e4 d6! 8. ef5 Lc3:+ 9. bc3 ef5 crni je u partiji Širov — Balašov, Lavov 1990, postigao odličnu igru.

6. ... d6

Teorija ne bilježi ovaj odveć skroman nastavak, već razmatra isključivo uzimanje pješaka s 6. ... Dh4+ 7. Sf2 Dc4:, što poslije 8. e4! Lc3:+ 9. bc3 Dc3:+ 10. Ld2 Dd4 11. Dc1 ed5 12. Lc3 Da4 13. Dg5! vodi inicijativi bijelog, Flear — Franklin, London 1989.

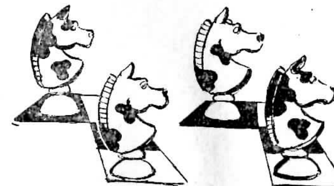
7. g4! Sf6 8. Lg2

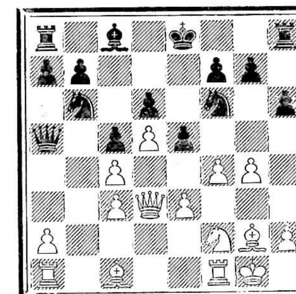
Prirodno djeluje i 8. e4.

8. ... Lc3:+ 9. bc3 e5 10. Sf2 Sbd7 11. 0—0 h6 12. e3 Da5

Počinje strateška bitka u kojoj crni ugrožava slabosti bijelog na daminom krilu putem Sb6 i Da4, dok bijeli traži šanse u akciji na kraljevu krilu. Tko će biti brži?

13. Dd3 Sb6 14. f4!

Pokazuje se da je bijeli brži, jer sad uzimanje pješaka poslije 14. ... Sg4: 15. Se4, ili 14. ... Lg4: 15. fe5 de5 16. Sg4: Sg4: 17. Df5 ne dolazi u obzir. Crni, stoga, i dalje traži šanse u napadu na c-pješaka.

14. ... Da4 15. g5 hg5 16. fg5 Sg8

Vjerojatno je ipak bolje bilo 16 ... Sh5 17. Se4 Dd7, pa na 18. g6 f6 (18. ... f5 19. Tf5:, ili 18. ... fg6 19. Sg5, a na 18. ... 0—0 19. gf7+ Tf7: 20. Tf7: Df7: 21. Sd6:), premda crni skakač tu ostaje izvan igre.

17. Se4 Dd7 18. Ld2

Bijeli sprema jako udvajanje topova po f-liniji, jer 18. g6 sad nije efikasno radi 18. ... f6 uz Se7.

18. ... De7 19. Tf2 Lg4 20. Taf1 Lh5 21. Sg3 Lg6 22. Le4 Dg5: 23. Lg6: Dg6:?

Poslije gotovo forsiranog niza poteza crni griješi i odmah zapada u izgubljenu poziciju. Jedina šansa na obrani bila je 23. ... fg6 i na 24. Tf8+ Kd7, zadržavajući dame na tabli.

24. Dg6: fg6 25. Tf8+ Kd7 26. Ta8: Sa8: 27. Tf8 Sb6 28. e4!

Otvara put crnopoljnom lovcu i zbog vezivanja po osmom redu crni je sasvim izgubljen.

28. ... Ke7

Poslije 28. ... Sc4: 29. Lg5 crni je bez nade.

29. Tb8 Kf6 30. Tf8+ Ke7 31. Tb8 Kf6 32. h4! Th4:

Očajnički pokušaj, međutim poslije 32. ... Sd7 33. Lg5+ Kf7 34. Tb7: Ke8 35. Ta7:, ili 32. ... Sc4: 33. Lg5+ Kf7 34. Tb7:+ crni može predati.

33. Tf8+ Ke7 34. Tg8: Sc4: 35. Lc1

Dobivalo je i 35. Lg5+ Kf7 36. Tg7:+.

35. ... Th7 36. Tb8 Sa5 37. Lg5+ Kd7 38. Kg2 Kc7 39. Te8 Sc4 40. Te6 b5 41. Tg6: a5 42. Sf5 b4 43. cb4 ab4 44. Le7 Th8 45. Ld6:+ Sd6: 46. Tg7:+. Crni predaje.

BAREEV — GAVRIKOV

Grünfeldova indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Lg5 Se4 5. Lf4

Bijeli izbjegava poznate puteve nakon uobičajenog 5. Lh4 i kreće manje istraženim stazama.

5. ... Sc3: 6. bc3 Lg7

U ovoj verziji nije efikasno 6. ... dc4 zbog 7. Da4+ i poslije uzimanja na c4 na udaru će se naći crni c-pješak.

7. e3 c5 8. Sf3 0—0 9. Tb1

Bijeli održava napetost u središtu, koristeći otvorenu b-liniju za pritisak na b7. U partijama Korčnoj — Uhlmann, Buenos Aires 1960. i Tajmanov — Hort, Harrachov 1966, crni je poslije 9. cd5 Dd5: 10. Le2 cd4 11. cd4 Da5+ 12. Dd2 Dd2:+ 13. Kd2: Sc6 postigao podjednaku konačnicu.

9. ... b6 10. Le2 dc4 11. Lc4: Sc6 12. 0—0 Sa5 13. Ld3 cd4 14. cd4 Lb7 15. De2 Tc8 16. Tfd1 e6 17. e4

Možemo sumirati rezultate otvaranja: bijeli je ostvario perspektivniju poziciju zahvaljujući prevlasti u centru. S druge strane, pozicija crnog je čvrsta i njegova prva zadaća je pariranje bijelom u centru.

17. ... De7 18. h4 Tfe8?!

Prva nepreciznost koja predstavlja čist gubitak vremena. Istina, na odmah 18. ... Sc6 jako je 19. d5 ed5 20. ed5 De2: 21. Le2:, međutim 18. ... Tfd8 19. Lg5 Lf6 bilo je sasvim prihvatljivo.

19. h5 Sc6 20. Lb5! Ted8

Priznaje grešku u 18. potezu.

21. Lg5 Lf6 22. Lf6: Df6: 23. De3 gh5?

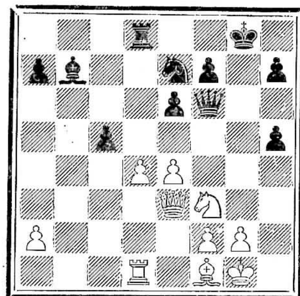
Teško je pretpostaviti što je natjeralo crnog na ovo ozbiljno slabljenje kraljeva krila. Vjerojatno je smatrao da bijeli to ne može iskoristiti, no kazna slijedi trenutno. Crni je i dalje trebao parirati u centru putem 23. ... Se7.

24. Lf1!

Oslobađa polje b5 za prebacivanje topa na kraljevo krilo, što crni mora spriječiti.

24. ... Se7 25. Tb5 Tc5 26. Tc5: bc5

Možda je crni smatrao da je ovom malom paradom uspio otkloniti prijetnje, međutim ...

27. d5!

Ovaj prodor u centru, koji je dugo visio u zraku, povezan s nekoliko narednih poteza, zadaje crnom smrtonosan udarac.

27. ... ed5 28. Dc5: Tc8

Računajući samo na 29. Da7: de4, no Bareev je vidio dalje.

29. e5! Tc5: 30. ef6 Sg6 31. Te1 Tc6?

Zaključna greška. Crni računa da će pasti f-pješak, no previđa daljnji razvoj događaja. Otpor je pružalo 31. ... Tc8, premda nakon 32. Sd4 pozicija crnog izgleda žalosno.

32. Te8+ Sf8 33. Se5! Te6

Pješak f6 je tabu zbog 34. Sd7. Slijedi prekrasan finale.

34. Lb5! a6 35. La4 h6 36. Te7 Lc8 37. Le8 Tf6: 38. Lf7:+ Kh7 39. Le6+. Crni predaje.

ŠIROV — KOŽUL

Grünfeldova indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cd5 Sd5: 5. e4 Sc3: 6. bc3 Lg7 7. Lc4 c5 8. Se2 0—0 9. Le3 Sc6 10. Tc1

Moderna ideja koju je u praksu uveo Polugajevski i kojom bijeli izbjegava nastavak 10. 0—0 Lg4 11. f3 Sa5.

10. ... cd4 11. cd4 Da5+ 12. Kf1 Ld7 13. h4 Tfc8

U korist bijelog je 13. ... Tac8 14. h5 e5 15. hg6 hg6 16. d5 Sd4 17. Sd4: ed4 18. Ld2! Db6 19. Kg1 Tfe8 20. Tb1 La4 21. Df1 Dc5 22. Ld3 Da3 23. Tb7: s prednošću, Širov — Pešina, Daugavpils 1990.

14. h5 Sd8

Alternativa je 14. ... e5 15. hg6 hg6 16. Ld2 Da3 17. Tc3 De7 18. Tf3 Sd8! 19. Db3 Tc4:! 20. Dc4: Tc8 21. Dd3 ed4 s jakom protuigrom za žrtvovani kvalitet, Tisdall — Ostenstad, Oslo 1991.

15. f3!

Učvršćuje centar i otvara mogućnost prebacivanja dame na kraljevo krilo preko dijagonale e1—h4.

Bijeli nije opravdao svoju ideju nakon 15. hg6 hg6 16. Ld2?! (Ili 16. Dd3 b5 17. Lb3 Tc1: 18. Lc1: Tc8 19. Ld2 b4 20. Dg3 Da6 s protuigrom, Marin — Fette, Berlin 1989) 16. ... Da4! 17. Lb3 Da6 18. Kg1 Dd3 i crni preuzima inicijativu, Nogueiras — Ljubojević, Barcelona 1989.

15. ... b5

Pokušaj poboljšanja igre. U partiji Širov — I. Gurevich, Santiago 1990, crni je nastavio 15. ... Lb5 16. Lb5: Db5: 17. Kf2 Tc1: 18. Dc1: Sc6 19. Db1 Da6 20. hg6 hg6 21. e5 Td8 22. De4 Da2: 23. Dh4 Kf8 s oštrom igrom i obostranim šansama, međutim Širov je ovdje sigurno našao bolji plan igre za bijelog, pa ne čudi da Kožul izbjegava taj nastavak.

(Odgovor je stigao vrlo brzo: na tek završenom turniru u Londonu, igranom nakon Biela, Širov je protiv Ernsta odigrao 22. a4 i poslije 22. poteza crnog Sa5 23. De4 Tc8 24. Lh6 Lh8 25. Lg5 De6 26. Dh4 crni je već bio prisiljen potpisati predaju! Op. ur.)

16. Lb3 Tc1: 17. Lc1: Db6?

Ozbiljna greška, jer dopušta nesmetano prebacivanje bijele dame na kraljevo krilo. Kritično je bilo 17. ... Se6 s namjerom da se skakač eventualno prebaci na f8.

18. hg6 hg6 19. De1! Tc8 20. Lg5!

Jednostavno i jako. Nisu jasne posljedice nakon 20. Dh4 Tc1:+ 21. Sc1: Dd4: 22. De7: Se6 s protuigrom za žrtvovani kvalitet.

20. ... Se6

Crni praktički nema dobrog odgovora, jer na ostale poteze slijedi 21. Dh4 s matnim napadom.

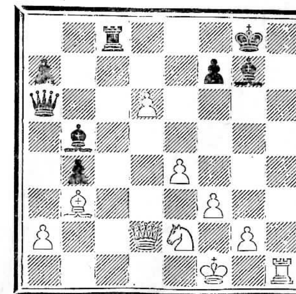
21. Le7: g5

Crni se očajnički bori protiv manevra De1—h4.

22. d5 Sd4 23. Lg5: b4 24. Le3 Da6

U slučaju 24. ... Lb5 bijeli ima paradu 25. Kf2! Le2: 26. De2:.

25. Ld4: Ld4: 26. Dd2 Lg7 27. d6 Lb5

28. Lf7:+!

Zaključni udar koji poslije 28. ... Kf7: 29. Dd5+ Kf8 30. Df5+ Kg8 31. De6+ Kf8 32. Th5! Le2:+ 33. Kf2 Ld4+ 34. Kg3 Db7 35. Tf5+ Kg7 36. Tg5+ vodi matiranju.

28. ... Kf8 29. Le6! Tc1+

Očaj, ali na 29. ... Le2:+ dobiva 30. Kf2!.

30. Dc1: Le2:+ 31. Kf2 Ld4+ 32. Kg3 Dd6:+ 33. Df4+ Ke7 34. Th7+. Crni predaje.

KOŽUL — GAVRIKOV

Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 d6

Rijedak i donekle pasivan nastavak u odnosu na uobičajeno 4. ... c5 i 4. ... 0—0.

5. e3 c5 6. Ld3 Sc6 7. Se2 Lc3:+

Budući da nitko nije tjerao crnog na uzimanje na c3, ovaj plan djeluje prilično nezdravo. Izmjena na c3 ima smisla u slučaju blokade centra, no u ovom je slučaju ona promašena. Dosljedno je bilo 7. ... e5 i tek u slučaju 8. d5 Lc3:+ 9. Dc3: Se7 10. e4 0—0 11. 0—0, Doroškevič — Romanišin, prvenstvo SSSR-a 1975, i sad je 11. ... Sg6 vodilo solidnoj igri.

8. Dc3: 0—0 9. b3 a5?!

Nov gubitak vremena s obzirom da nastup rubnog pješaka neće crnom donijeti nikakve koristi. Trebalo je razmišljati o razvoju daminog krila putem 9. ... b6 uz Lb7 i De7.

10. Lb2 a4 11. Td1 cd4

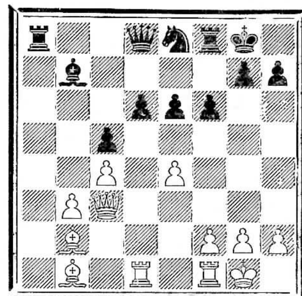
Izmjena dama u slučaju 11. ... Da5 vodila bi trajnoj prednosti bijelog s jakim lovačkim parom u konačnici.

12. Sd4: ab3 13. Sc6: bc6 14. ab3 c5 15. 0—0 Lb7 16. Lb1 Se8

Pješačka postava crnog vrlo je osjetljiva. Potez u tekstu usmjeren je protiv neugodne prijetnje 17. Dd3.

17. e4 f6?

Prirodan potez koji, međutim, previđa slijedeći udar bijelog. Kako 17. ... e5 nije bilo dobro radi 18. f4 f6 19. fe5 fe5 20. Tf8:+ Kf8: 21. Dh3, valjalo se pomiriti s pasivnom obranom poslije 17. ... De7.

18. e5!

Slabosti na e6 i h7 omogućuju ovaj neočekivani udar razorne snage. Bijeli sad postiže neobranjiv matni napad.

18. ... fe5 19. Dh3 Dg5

Ne vidi se ništa bolje, jer poslije 19. ... h6 padaju pješaci e6 i e5, međutim i ovaj pokušaj bit će kratkog vijeka.

20. Lc1! Df6 21. Lh7:+ Kf7 22. f4

Definitivno ruši poziciju crnog, budući da na 22. ... e4 slijedi 23. f5, dok pokušaj crnog u partiji dopušta malu žrtvenu kombinaciju.

22. ... Ke7 23. fe5 De5: 24. Tfe1 Df6 25. Lg5! Dg5: 26. De6:+ Kd8 27. Td6:+ Sd6:

Ili 27. ... Kc7 28. Td7+ Kb8 28. Tb7:+ Kb7: 30. Le4+ s dobitkom.

28. Dd6:+ Kc8 29. Df8:+ Kc7 30. De7+ De7: 31. Te7:+ Kc8 32. Lf5+. Crni predaje.

Komentari: E. Sindik

BIEL 1991

		1	2	3	4	5	6	7	8	Bod.	%	Mjesto
1	ŠIROV		½½	0½	11	½1	11	½½	½1	9½		1.
2	BAREEV	½½		1½	½½	0½	11	1½	01	8½		2.
3	ANDERSSON	1½	0½		½½	½½	1½	½½	½½	7½		3-4.
4	LAUTIER	00	½½	½½		11	½0	½½	11	7½		3-4.
5	CHRISTIANSEN	½0	1½	½½	00		0½	½1	11	7		5.
6	ADAMS	00	00	0½	½1	1½		0½	11	6		6.
7	GAVRIKOV	½½	0½	½½	½½	½0	1½		00	5½		7.
8	KOŽUL	½0	10	½½	00	00	00	11		4½		8.

„METALIS"

PODUZEĆE ZA PROIZVODNJU I PROMET ELEKTRO-METALSKIM I GRAĐEVINSKIM PROIZVODIMA

PROIZVODNJA MJERNIH UREĐAJA — VELEPROMET — MALOPRODAJA — UVOZ — IZVOZ — ZASTUPSTVO INOZEMNIH TVRTKI

54222 BIZOVAC, I. Pavlića 5 — telefon (054) 185-451; 185-112; 185-394; Fax 185-121, 185-113

PROIZVODNI PROGRAM:

— mjernih uređaja za mjerenje nivoa za suhe praškaste, zrnaste i granulaste tvari

— proizvodnja i remont sušara za žitarice

— Izrada:

lančanih transportera
pužnih transportera
trakastih transportera
automatskih posmičnih vrata
automatskih ulazno-izlaznih brklji
izuzimači uzoraka žitarica
čeličnih hala
raznih čeličnih konstrukcija

— proizvodnja pune opeke NF

SLAVONKA - OSIJEK

POSLOVNA ZAJEDNICA POLJOPRIVREDNIH ORGANIZACIJA I PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Centrala: (054) 125 - 222
Telefax: 24 - 206
Telex: 28 - 364
54 000 OSIJEK
J.J. Strossmayera 4
Pošt. pret. 47

PC ZAGREB
Telefon: (041) 428 - 975
431 - 771
427 - 301
431 - 371
Telefax: 420 - 510
41000 Zagreb
Amruševa 8

MEĐUNARODNI TURNIR U HAMBURGU

HAMBURG 1991

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Bod.	%	Mjesto
1	JUSUPOV		½	½	1	1	1	½	1	1	1	1	1	1	1	11½		1.
2	WAHLS	½		1	1	1	½	½	½	½	1	½	1	1	1	10		2.
3	C. HANSEN	½	0		½	1	½	1	½	½	1	1	1	1	1	9½		3.
4	LOBRON	0	0	½		½	1	½	1	0	1	1	1	1	1	8½		4.
5	PIKET	0	0	0	½		½	½	1	½	½	1	1	1	1	7½		5.
6	MÜLLER	0	½	½	0	½		1	1	½	1	½	0	½	1	7		6-8.
7	HALIFMAN	½	½	0	½	½	0		½	0	1	½	1	1	1	7		6-8.
8	CRAMLING	0	½	½	0	0	0	½		1	1	1	½	1	1	7		6-8.
9	KINDERMANN	0	½	½	1	½	½	1	0		½	½	0	½	1	6½		9.
10	MAUS	0	0	0	0	½	0	0	0	½		½	1	1	1	4½		10.
11	BISCHOFF	0	½	0	0	0	½	½	0	½	½		½	½	½	4		11-12.
12	KNAAK	0	0	0	0	0	1	0	½	1	0	½		½	½	4		11-12.
13	WEGNER	0	0	0	0	0	½	0	0	½	0	½	½		½	2½		13.
14	WIRTHENSOHN	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	½	½	½		1½		14.

KINDERMANN — JUSUPOV
Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Tel b5 7. Lb3 d6 8. c3 0—0 9. h3 Sa5 10. Lc2 c5 11. d4 Dc7 12. Sbd2 Td8

Vrlo star i danas gotovo napušten nastavak. Obično se ovaj manevar provodi nakon prethodnog 12. ... cd4 13. cd4 i sad 13. ... Td8, međutim praksa je pokazala da bijeli ima bolju igru poslije 14. b3 ed4 14. Lb2 Sc6 16. Sd4: Sd4: 17. Ld4: Lb7 18. Tc1 Da5 19. Lb1, Dolmatov — Z. Polgar, New York 1989.

13. d5

Prvi kritičan trenutak. Analiza Vasjukova govori u prilog održavanja napetosti u centru s 13. Sf1, budući da naumljeni udar 13. ... d5 nakon 14. de5 de4 15. S1d2 ef3 16. ef6 Lf6: 17. Df3: Le6 18. Se4 Le7 19. Dh5 vodi inicijativi bijelog na kraljevom krilu.

13. ... c4 14. Sf1 Sb7 15. Sg3

Zanimljivo je 15. S3h2 Te8 16. Sg3 g6?! 17. f4 ef4 18. Lf4: Sd7 19. Sg4! Se5 20. Sh6+ Kg7 21. Sgf5+! i bijeli je dobio u efektnom matnom napadu poslije 21. ... gf5 22. ef5 Lf6 23. Dh5 Kf8 24. Sg4 Sg4: 25. gh4 Te7 26. g5 Dc5+ 27. Kf1 Lf5: 28. gf6 i crni je položio oružje. Van der Wiel — Z. Polgar, Nizozemska 1991.

15. ... a5

U partiji Petkevič — Klovan, Riga 1973, crni je igrao odmah 15. ... Sc5 i postigao jednaku igru poslije 16. Sh2 Te8 17. f4 ef4 18. Lf4: Lf8 19. Sf3 Sfd7, ali tu svakako valja uzeti u obzir mogućnost 16. b4!?.

16. Sh2 Sc5 17. f4 b4 18. Sf3 Tb8 19. cb4?!

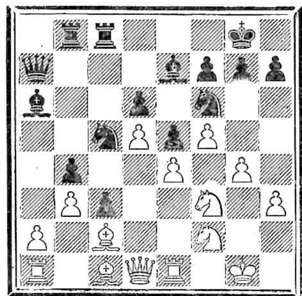
Bijeli se očevidno boji eventualnog b4—b3, međutim poziciju na daminom krilu trebalo je držati »status quo« i potražiti šanse na suprotnoj strani na kojoj je bijeli već poduzeo akciju. U tu je svrhu korisnije bilo odmah 19. f5, pripremajući dalji nastup g2—g4.

19. ... ab4 20. b3 c3 21. f5 La6

Očevidna je ogromna razlika u odnosu na primjedbe poslije 19. poteza bijelog. Crni sad postupno zahvaća inicijativu.

22. Sh1 Tdc8 23. Sf2 Da7 24. g4?

Upravo je to čekao Jusupov i pripremio protivniku neugodno iznenađenje. Trebalo je igrati 24. Le3, premda i na to manevar 24. Ld8 uz Lb6 vodi odličnoj igri crnog.

24. ... Sfe4:!

Grom iz vedra neba. Žrtva figure je čisto poziciona, bazirana na nespretno postavljenim bijelim figurama, pri čemu se javljaju slabosti u centru i na kraljevom krilu.

25. Le4:

U slučaju 25. Te4: Se4: 26. Le4: Dc5 javlja se prijetnja 27. ... c2, a poslije 27. Dc2 ili 27. Lc2 slijedi 27. ... Lb7 i pada pješak na d5, nakon čega se javlja lavina crnih pješaka u centru.

25. ... Se4: 26. Te4: c2 27. Del

Crni za figuru ima samo pješaka, međutim slaba koordinacija bijelih figura, jak pješak na drugom redu i slabost pješaka d5 sasvim paraliziraju igru bijelog. Na naizgled bolje 27. Dd2 opet je moguće 27. ... Dc5 uz Lb7 sa sličnim posljedicama.

27. ... Dc5 28. a3 Dd5: 29. ab4 Lb7 30. Te3 Ld8!

I crnopoljni lovac se s razornom moći prebacuje na b6, pa pritisak strašnog lovačkog para po dugim dijagonalama na nezaštićenog bijelog kralja čini poziciju bijelog neodrživom.

31. Td3 Dc6 32. b5 Db5: 33. Sd2 Lb6 34. Te3

Očaj, ali na 34. Tg3 slijedi 34. ... e4 35. Sf1 d5 s napredovanjem centralnih pješaka.

34. ... Le3: 35. De3: Dc6 36. Kf1

Na 36. Sfe4, naravno, 36. ... d5.

36. ... Dg2+ 37. Ke1 Dg1+ 38. Ke2 Lg2 39. Dd3 d5 40. Dg3 e4 41. De5 Tb3:!.

Bijeli predaje, jer nakon 42. Sb3: Df1+ 43. Ke3 De1+ slijedi brzo matiranje, na 42. Lb2 dobiva 42. ... Lf3+, dok poslije 42. Dd5: slijedi prekrasna matna slika 42. ... De1+!! 43. Ke1: Te3 mat!

PIA CRAMLING — KINDERMANN

Grünfeldova indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cd5 Sd5: 5. e4 Sc3: 6. bc3 Lg7 7. Lc4 0—0 8. Se2 b6

Fijanketo daminog lovca prije petnaestak godina osvježili su novim idejama mađarski velemajstori Sax i Adorjan, a danas ovaj nastavak često primjenjuju Timman i Gulko.

9. h4 Sc6

Slabo je 9. ... La6?, kako je pokazala još znamenita partija Fuderer — Filip, Göteborg 1955: 10. La6: Sa6: 11. h5 c5 12. hg6 hg6 13. Dd3 Dc8 14. Dg3 cd4 15. cd4 Sb4 16. Dh4 f6 17. Dh7+ Kf7 18. Lh6 Tg8 19. Sf4 s neobranjivim napadom.

10. Ld5

U slučaju 11. h5 Sa5 12. Ld3 e5 crni stiže s protuigrom u centru.

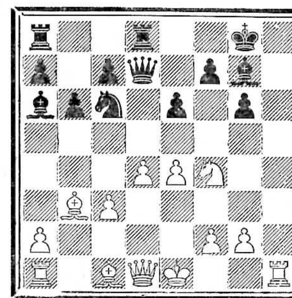
10. ... Dd7 11. h5 e6

Ispravan redoslijed poteza. Pogrešnim se pokazalo 11. ... La6 12. hg6 hg6 13. Sf4 e6 zbog 14. Dg4! Tfd8 15. Le6:! fe6 16. Dg6: Lc4 17. Dh7+ Kf7 18. Sh5 Tg8 19. Th3 i bijeli je dobio u matnom napadu, Spaski — Timman, 3. partija meča, Amsterdam 1977.

12. Lb3 La6?

Ozbiljna greška koja vodi kobnim posljedicama po crnog, slično kao i u prethodnom primjeru. Ispravno je bilo 12. ... Sa5 ili odmah 12. ... e5.

13. hg6 hg6 14. Sf4 Tfd8

15. Se6:!

Žrtvom figure ruši se pozicija crnog na kraljevom krilu i crni kralj dospijeva pod matni napad.

15. ... fe6 16. Dg4 Lc8

Na 16. ... Kf7 smrtonosno je 17. Th3.

17. Dg6: Sd4:

Očajnički pokušaj protunapada koji bi uslijedio u slučaju 18. cd4 Dd4: 19. Dh7+ Kf8 20. La3+ c5, međutim slijedeći manevar topa stavlja točku na »i«.

18. Th3!

Postaje jasno da je crni bez obrane, jer na 18... Df7 jednostavno odlučuje 19. Dh7+ Kf8 20. cd4 s prijetnjom 21. Tf3.

18. ... Sb3: 19. Dh7+ Kf8 20. Tf3+ Df7 21. Lh6! Df3: 22. Dg7:+ Ke8 23. gf3 Sa1: 24. Lg5 Sc2+ 25. Kf1. Crni predaje.

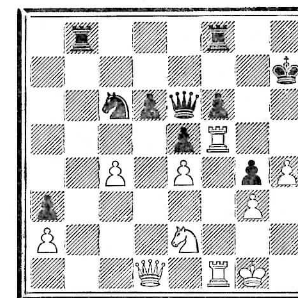
Pia je za ovu minijaturu dobila specijalnu nagradu turnira.

Komentari: **E. Sindik**

C. HANSEN—HALIFMAN

Engleska

1. c4 e5 2. Sc3 d6 3. g3 Sc6 4. Lg2 g6 5. e4 Lg7 6. d3 Sd4 7. Sce2 Se6 8. Sh3 Se7 9. Sg5 Sc6 10. Se6: Le6: 11. Le3 Dd7 12. h4 h5 13. Dd2 a6 14. Tc1 0—0 15. Lh6 b5 16. Lg7: Kg7: 17. 0—0 bc4 18. dc4 a5 19. b3 a4 20. b4 a3 21. f4 Lg4 22. b5 Sa5 23. f5 c6 24. Lf3 f6 25. Lg4: hg4 26. fg6 Kg6: 27. Tf5 De6 28. bc6 Sc6: 29. Tcf1 Tab8 30. Dd1 Kh7

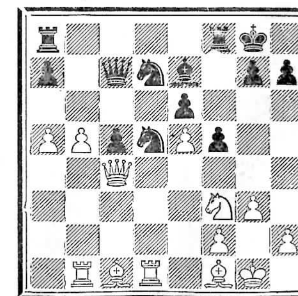

31. Sf4 ef4 32. Dg4: Df5: 33. Df5:+ Kh8 34. Dh5+ Kg7 35. gf4 Th8 36. Dg4+ Kf8 37. Dd7 Se7 38. e5 de5 39. Dd6 Kf7 40. fe5 Tbg8+ 41. Kf2. Crni predaje.

HALIFMAN—KNAAK

Retijevka

1. Sf3 e6 2. g3 b5 3. Lg2 Lb7 4. 0—0 Sf6 5. b3 Le7 6. c4 bc4 7. bc4 Dc8 8. Sc3 Sa6 9. d3 0—0 10. e4 d6 11. Tb1 Sd7 12. d4 Sb6 13. Lh3 c6 14. Sd2 Sc7 15. e5 de5 16. de5 La6 17. Dg4 Dd7 18. Td1 Se8 19. Sf3 Dc8 20. Lf1 f5 21. Df4 c5 22. a4 Sc7 23. a5 Sd7 24. Sb5 Lb5: 25. cb5 Sd5 26. Dc4 Dc7

27. Td5: ed5 28. Dd5:+ Kh8 29. Lf4 Tad8 30. e6 Sb8 31. Lc7: Td5: 32. Lc4

Tdd8 33. Ld8: Td8: 34. Se5 Kg8 35. Sc6 Sc6: 36. bc6. Crni predaje.

KINDERMANN—HALIFMAN

Pirčevka

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. f4 Sf6 5. Sf3 c5 6. dc5 Da5 7. Ld3 Dc5: 8. De2 Lg4 9. Le3 Da5 10. 0—0 0—0 11. h3 Lf3: 12. Df3: Sc6 13. Kh1 Sd7 14. Ld2 Sc5 15. Tad1 Db6 16. Lc1 Lc3: 17. bc3 Da5 18. Lc4 Da4 19. De2 Sa5 20. Ld5 e6 21. Td4 Dd7 22. Lb3 De7 23. Df3 f5 24. ef5 Tf5: 25. Te1 Taf8 26. Dd1 Td8 27. La3 Sab3: 28. cb3 b6 29. c4 a5 30. Dd2 e5 31. Td5 e4 32. Td4 Dh4 33. Lc5: bc5 34. Tde4: Tdf8 35. Dd6: Tf4: 36. De6+ Kh8 37. De5+ Kg8 38. Dd5+ Kh8 39. Dc5: Tf1+ 40. Kh2. Crni predaje.

JUSUPOV—BISCHOFF

Damina indijka

1. d4 e6 2. c4 Sf6 3. Sf3 b6 4. g3 La6 5. b3 Lb7 6. Lg2 Lb4+ 7. Ld2 Le7 8. 0—0 0—0 9. Sc3 Sa6 10. Tc1 c5 11. Lf4 d5 12. Se5 h6 13. cd5 ed5 14. Sd3 cd4 15. Sb5 Sc5 16. Sd4: a5 17. Sf5 Te8 18. Le3 Sfe4 19. Se7:+ De7: 20. Sf4 Dd6 21. Ld4 Tad8 22. Tc2 Sg5 23. Lc5: bc5 24. Dc1 Se4 25. Sd3 Tc8 26. Le4: de4 27. Sc5: Dc6 28. De3 La8 29. Tfc1 Tcd8 30. Sa4 Df6 31. Tc7 Ld5 32. Sc3 Le6 33. Se4: Db2 34. T7c2 De5 35. Tc5 Ld5 36. Sc3 Db8 37. Df4. Crni predaje.

WAHLS—PIKET

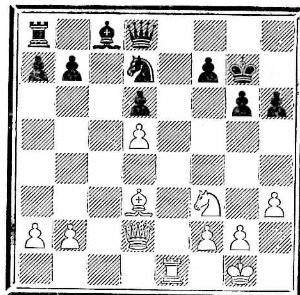
Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 d6 5. Lc6:+ bc6 6. d4 ed4 7. Dd4: c5 8. Dd3 g6 9. 0—0 Lg7 10. e5 Lf5 11. De2 d5 12. Sc3 Se7 13. Sa4 c4 14. Sd4 0—0 15. Lg5 f6 16. ef6 Lf6: 17. Lf6: Tf6: 18. Tfe1 Tf7 19. b3 Dd6 20. De5 Td8 21. Tad1 Sc6 22. Dd6: Td6: 23. c3 Sd4: 24. Td4: cb3 25. ab3 Kf8 26. Te5 Te7 27. f4 Le4 28. Sc5 Tc6 29. b4 Te5: 20. fe5 Ke7 31. c4 Tc5: 32. bc5 Ke6 33. cd5+ Ld5: 34. Ta4 Ke5: 35. Ta6: c6 36. Ta7 h5 37. Tg7 Le4 38. Td7 g5 39. Kf2 h4 40. Te7+ Kf5 41. g3 Ld5 42. Tg7 Lh1 43. Ke3 hg3 44. hg3 Ld5 45. Kd4 Lg2 46. Te7 Kg4 47. Te5 Lf1 48. Te3. Crni predaje.

BISCHOFF—C. HANSEN

Ben Oni

1. Sf3 c5 2. c4 g6 3. d4 Lg7 4. d5 d6 5. e4 Sf6 6. Sc3 0—0 7. h3 e6 8. Ld3 ed5 9. cd5 Te8 10. 0—0 c4 11. Lc4: Se4: 12. Se4: Te4: 13. Lg5 Lf6 14. Ld3 Te8 15. Dd2 Lg5: 16. Sg5: h6 17. Sf3 Kg7 18. Tfe1 Te1:+ 19. Te1: Sd7

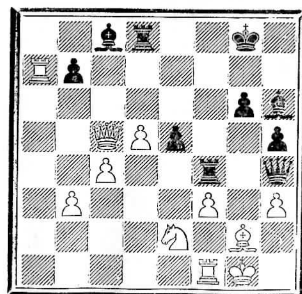

20. Te4 Sc5 21. Th4 h5 22. Lb1 a5 23. g4 Sd7 24. gh5 Se5 25. h6+ Kh7 26. Df4 Sf3:+ 27. Df3: Dg5+ 28. Kh2 Lf5 29. Tc4 Lb1: 30. Df7:+ Kh6: 31. Tg4 De5+ 32. Kg2 g5 33. h4 Lg6 34. hg5+ Dg5: 35. De6 Te8. Bijeli predaje.

LOBRON—JUSUPOV

Holandska

1. d4 f5 2. g3 Sf6 3. Lg2 g6 4. b3 Lg7 5. Lb2 0—0 6. Sf3 d6 7. 0—0 De8 8. d5 c6 9. c4 Sa6 10. Sc3 Ld7 11. Tc1 Td8 12. La3 Sc5 13. Sd2 a5 14. b4 ab4 15. Lb4: e5 16. Sb3 Sb3: 17. ab3 c5 18. La3 e4 19. Lb2 Sg4 20. h3 Se5 21. Dd2 De7 22. Ta1 h5 23. Ta7 Lc8 24. f4 ef3 25. ef3 f4 26. gf4 Lh6 27. Se2 Dh4 28. Le5: de5 29. De3 Tf4: 30. Dc5:

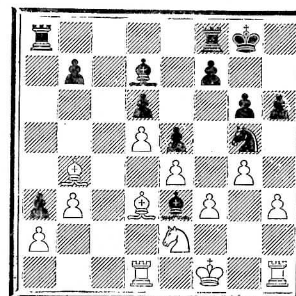

30. ... Td4 31. Db6 Le3+ 32. Kh2 Kh8 33. Sd4: Lh3: 34. Lh3: Lf4+ 35. Kg1 Dg3+ 36. Lg2 Le3+. Bijeli predaje.

C. HANSEN—WAHLS

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sf3 0—0 6. h3 e5 7. d5 a5 8. Lg5 Sa6 9. Sd2 c6 10. g4 Ld7 11. Df3 Sc5 12. Sb3 Sa6 13. Ld3 Sb4 14. Td1 a4 15. Sc1 h6 16. Lh4 a3 17. b3 cd5 18. Sd5: Sbd5: 19. cd5 Da5+ 20. Kf1 Sh7 21. Se2 Sg5 22. De3 Lf6 23. f3 Ld8 24. Le1 Lb6 25. La5: Le3: 26. Lb4

26. ... f5 27. gf5 gf5 28. Sg3 fe4 29. Se4: Tf3:+ 30. Ke2 Ld4 31. Sg5: Tf2+ 32. Ke1 hg5 33. Le2 Taf8 34. Td4: ed4 35. Ld6: d3 36. Ld3: Ta2: 37. Lf8: Kf8: 38. Tf1+ Ke7 39. Kd1 Th2. Bijeli predaje.

KNAAK—JUSUPOV

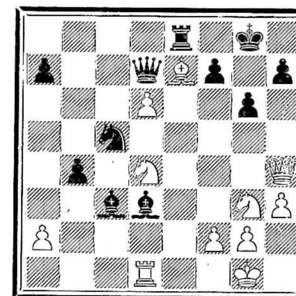
Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 0—0 5. Ld3 d5 6. Sf3 c5 7. 0—0 dc4 8. Lc4: Ld7 9. a3 La5 10. De2 Lc6 11. Td1 Sbd7 12. d5 ed5 13. Sd5: Sb6 14. Sf4 Dc7 15. La2 Tae8 16. Ld2 Ld2: 17. Td2: Se4 18. Tc2 De7 19. Tac1 La4 20. b3 Lc6 21. Sd2 Sd7 22. Lb1 Dg5 23. Sf1 Te7 24. Dd1 Tfe8 25. f3 Sef6 26. Sh3 Dh6 27. Td2 Se5 28. Sf2 Lb5 29. f4 Sg6 30. Ld3 Ld3: 31. Td3: b6 32. Td8 Sh4 33. Sg4 Dg6 34. Sf6:+ Df6: 35. Dd7 Kf8 36. Te8:+ Te8: 37. Td1 g6 38. Da7: Dc6 39. Td2 Ta8 40. Dd7 Dd7: 41. Td7: Ta3: 42. Sd2 Ke8 43. Td5 Sf5 44. g4 Se7 45. Td3 f5 46. g5 b5 47. Td6 Ta2 48. e4 Tc2 49. e5 Sc8 50. Td3 c4 51. bc4 bc4 52. Td4 c3 53. Sb3 Sb6 54. Tb4 Sd5 55. Tb8+ Ke7 56. Tb7+ Kd8 57. e6 Kc8 58. Tb5 Sf4: 59. Sd4 Td2 60. Tc5+ Kd8 61. Sf3 Tb2 62. Sd4 Tb1+. Bijeli predaje.

HALIFMAN—MAUS

Ben Oni

1. d4 Sf6 2. Sf3 c5 3. d5 e6 4. c4 ed5 5. cd5 d6 6. e4 g6 7. Sc3 Lg7 8. h3 0—0 9. Ld3 Ld7 10. Lf4 Te8 11. 0—0 b5 12. Ld6: b4 13. Se2 Se4: 14. Le4: Te4: 15. Sg3 Te8 16. Lc5: Lb5 17. Te1 Te1:+ 18. De1: Lb2: 19. Td1 Lc3 20. De4 Sa6 21. Le7 Dd7 22. d6 Te8 23. Dh4 Sc5 24. Sd4 Ld3

25. Sh5 Ld4: 26. Dd4: gh5 27. Dc5: Lg6 28. Td4 h6 29. Db4: Kh7 30. Da4 De6 31. d7 De1+ 32. Kh2 Tb8 33. d8D Tb1 34. Td1. Crni predaje.

WEGNER—HALIFMAN

Damin gambit

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Lg5 Lb4+ 5. Sc3 dc4 6. e4 c5 7. Lc4: cd4 8. Sd4: Lc3:+ 9. bc3 Da5 10. Lb5+ Sbd7 11. Lf6: Dc3:+ 12. Kf1 gf6 13. h4 a6 14. Tc1 Db4 15. Le2 0—0 16. Th3 Kh8 17. Tg3 Tg8 18. Tcc3 Se5 19. Tg8:+ Kg8: 20. Tg3+ Kf8 21. Sf3 Sc6 22. e5 fe5 23. Se5: Dd4 24. Sd3 e5 25. Dc1 Dh4: 26. Kg1 Lf5 27. Se5: Tc8 28. Db2 Db4 29. Tb3 De1+ 30. Kh2 Df2: 31. Sc6: Df4+ 32. Kg1 Tc6: 33. Dh8+ Ke7 34. Tb7:+ Ld7 35. Lf3 De3+ 36. Kh2 Df4+ 37. Kg1 De3+ 38. Kh2 Th6+ 39. Kg3 Tg6+ 40. Kh2 Th6+ 41. Kg3 De1+. Bijeli predaje.

TARASCH (III)

Tarrasch se u praktičnoj igri držao niza principa koje je jasno i mnogo puta formulirao u svojim djelima. Ti se principi mogu podijeliti u dvije grupe. U prvoj su grupi oni koji svi zajedno oblikuju njegovo shvaćanje toka šahovske partije, njegov način igre i sklonost određenim pozicijama. To su principi brzog razvoja figura, izgradnje pješačkog centra kao osnove za napad, težnja otvorenoj igri i borbi u kojoj je neophodan konkretni proračun. Tarrasch je usvojio osnovnu misao pozicionog šaha: ispravni plan igre mora biti poziciono zasnovan, a do tog plana dolazi se analizom i ocjenom pozicije. Smatrao je da s crnim figurama putove do izjednačenja treba tražiti u otvorenoj igri. Pridavao je veliko značenje terenskoj prednosti: »Svaka stisnuta pozicija nosi u sebi klicu poraza«.

Dok Steinitz i Lasker nisu vjerovali u uspjeh napada protiv čvrste i neoslabljene pozicije, Tarrasch je zajedno s Čigorinom i Pillsburyjem vjerovao da su mogućnosti za napad u pozicionom šahu veće. Kad su hipermodernisti razvili svoje metode igre protiv pješačkog centra, Tarrasch je ispravno osjetio temeljni obrambeni karakter tih zamisli i zbog toga ih nije prihvatio:

»Ja držim da su sva ta učenja pogrešna, ali — to je stvar temperamenta i karaktera — mnogima će umjesto pravolinijske napadačke strategije suprotna više odgovarati«.

Slijedeća partija jedna je od mnogih u kojima je Tarrasch realizirao svoju »pravolinijsku strategiju«.

NIMCOVIČ — TARRASCH

Damin gambit
(Petrograd 1914)

1. d4 d5 2. Sf3 c5 3. c4 e6 4. e3 Sf6 5. Ld3 Sc6 6. 0—0 Ld6 7. b3 0—0 8. Lb2 b6 9. Sbd2 Lb7 10. Tc1

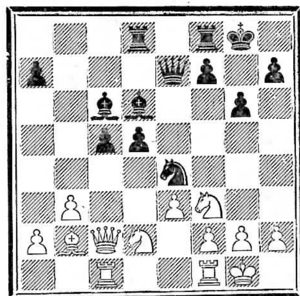
Ovdje se može igrati i 10. De2 s planom Tad1, Se5, f4 itd.

10. ... De7 11. cd5 ed5 12. Sh4

Bijeli ima plan da crnom stvori viseće pješake i usto izazove slabljenje g7—g6, kako bi onda igru protiv visećih pješaka kombinirao s prijetnjama na velikoj dijagonali. Ali povezivanje tih dvaju motiva nije logično, pa se gubitak tempa neće isplatiti. Izglednije je bilo 12. Te1 s prijetnjom e4.

12. ... g6 13. Sf3 Tad8 14. dc5 bc5 15. Lb5 Se4 16. Lc6: Lc6: 17. Dc2

Nakon 17. Se4: de4 18. Sd2 Lb5 uz Ld3 bijeli bi bio potpuno stisnut. Na 17. b4 Nejštadt navodi 17. ... Lb5 18. bc5 Sc5: 19. Te1 Sd3.

17. ... Sd2:

Ova izmjena jake figure, loša s pozicionog gledišta, u stvari je uvod u završnu kombinaciju. Ali kako je bijeli tu kombinaciju mogao izbjeći, postavlja se pitanje nije li postojao bolji potez. Nakon 17. ... d4 nije dobro 18. ed4? Sd2: 19. Sd2: jer se time dolazi u poziciju iz partije, a ni 18. Se4: Le4: 19. De2 La8 i pritisak crnog raste, npr. 20. Sd2 Te8 21. Tfe1 Dh4 22. g3 Dh3 23. e4 f5. Ali poslije 18. Tfe1 Sd2: (d3 19. Se4: Le4: 20. Dc3) 19. Sd2: Te8 20. e4 nastaje pozicija koju je bijeli mogao ostvariti i u partiji. Zbog toga je dolazio u obzir pozicioni nastavak 17. ... Lb5 18. Tfe1 f5 uz h6 i Kh7 s izgledima za napad na kraljevu krilu.

18. Sd2:

Nakon 18. Dd2: d4 ne ide 19. Sd4: La8.

18. ... d4 19. ed4?

Odlučna greška. Bilo je potrebno 19. e4, npr. Tfe8 20. Tfe1 Lb7 s prijetnjom f5. Ali pozicija bijelog je tu još prilično otporna.

19. ... Lh2:+

Ovo je bila u povijesti šaha druga partija s uzastopnim žrtvama lovaca na h2 i g2. Prva je bila partija Lasker — Bauer, Amsterdam 1889. Ovdje, međutim, ta kombinacija nije jedinstveno rješenje. Kako je pokazao Nejštadt, crni je imao brži put do pobjede s 19. ... Lg2:! 20. Kg2: Dg5+ 21. Kf3 Tfe8! 22. Tg1 Df4+ 23. Kg2 Te2.

20. Kh2: Dh4+ 21. Kg1 Lg2: 22. f3

Ne valja ni 22. Kg2: Dg4+ 23. Kh1 Td5 24. Dc5: Th5+ i crni dobiva.

22. ... Tfe8!

Prijeti Te2 i Dg3.

23. Se4 Dh1+ 24. Kf2 Lf1: 25. d5

Ako 25. Sf6+ Kf8 26. Se8: onda Dg2+ ili Te8: i crni dobiva.

25. ... f5! 26. Dc3 Dg2+ 27. Ke3 Te4:+ 28. fe4 f4+

To je duži put do efektnog mata. Kraći put do običnog mata bio je 28. ... Dg3+ 29. Kd2 Df2+ i De2 mat.

29. Kf4: Tf8+ 30. Ke5 Dh2+ 31. Ke6 Te8+ 32. Kd7 Lb5 mat.

U teoriji pozicionog šaha napad zauzima posebno mjesto. Ta se teorija razvila kao skup metoda obrane od napada. Steinitz je zastupao tezu da napad ne može uspjeti, ako nije poziciono zasnovan. U polaznoj poziciji moraju dakle postojati pozicioni elementi na kojima se zasniva plan napada.

Iskustvo je, međutim, pokazalo da je problem napada složeniji. Zašto je složeniji? Jedna od temeljnih ideja pozicionog šaha, koja vuče svoje porijeklo još od Philidora, kaže da se pravilni tok igre može barem općenito predvidjeti analizom polazne pozicije. Na isti način se može ocijeniti čiji su izgledi bolji. Ne može biti da u nekoj poziciji ne vidimo nikakvih elemenata prednosti za jednu stranu, a da ta strana ipak u daljnjem toku igre forsirano dobije u napadu. »Ex nihilo nihil«. Taj odlučni napad ne može nastati iz ničega. Potrebno je samo da znamo prepoznati pozicione elemente, njihovu važnost i međusobni uticaj; to se umijeće poboljšava iskustvom.

Što može biti pogrešno u tom zaključivanju? Ništa nije pogrešno, ali treba napomenuti, da je nekad teško odrediti elemente koji određuju tok igre i ocijeniti njihovu važnost. Što su mogućnosti u nekoj poziciji konkretnije, to su ti elementi više skriveni. Usto su i prolazni; može se raditi o aktivnosti jedne figure, trenutno lošem ili nezaštićenom položaju druge, dakle o takvim elementima, koji u nekoj drugoj poziciji ne bi imali nikakvog značenja. Kad imamo sasvim konkretnu igru, recimo kombinaciju, tada se značenje pojedinih elemenata shvaća tek kad tu kombinaciju nađemo. A tada nam značenje pozicionih elemenata više i nije važno.

Naprotiv, ako konkretnih mogućnosti nema, ako je pozicija statična, tada lako prepoznajemo pozicione elemente (npr. pješačke slabosti), pa možemo naći poziciono osnovan plan i ocijeniti izglede obiju strana.

Zbog navedenih razloga često je teško ocijeniti i izglednost napada. Napadi u šahu međusobno se razlikuju i mogu se podijeliti u više grupa.

Najjednostavnija je koncepcija napada iz vremena kombinacionog šaha: figure su se usmjeravale na

objekt napada, najčešće protivničkog kralja, a zatim se nastojalo otvoriti linije, eliminirati obranu i završiti napad matom. O tome koliko je napad opravdan nije se mnogo razmišljalo. Po prilici takav tok igre vidjet ćemo u partiji Spielmann — Tarrasch (Moravska Ostrava 1923) nešto kasnije.

Slijedeću vrstu napada čine oni za koje postoji poziciono opravdanje, npr. oslabljen rohadni položaj. Uspjeh takvih napada izgleda nam često očekivan i razumljiv. Naravno, osim pozicione slabosti uvijek postoje i druge okolnosti: koliko je pozicija otvorena, koliko su aktivne figure, postoji li protivigra ili taktičke mogućnosti i drugo, što sve može odlučno utjecati na tok i ishod napada.

Primjer takvog napada imamo u sljedećoj partiji.

TARRASCH — MARCO

Ruska
(Beč 1898)

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Se5: d6 4. Sf3 Se4: 5. d4 Le7

Ovdje ili u slijedećem potezu trebalo je igrati d5 ne ustupajući prostor u centru.

6. Ld3 Sf6 7. 0—0

Bijeli je mogao igrati odmah 7. h3 ali Tarrasch se nije bojao poteza Lg4. Sedam godina kasnije Marshall je protiv njega u meču igrao 5. ... Lg4 (umjesto Le7). Igrajući jednostavno 6. Ld3 Sf6 7. 0—0 Le7 8. Te1 0—0 9. Sbd2 Sc6 10. c3 d5 11. Sf1 uz Sg3 i h3 Tarrasch je postigao prednost.

7. ... 0—0 8. h3!

Ovim započinje metodičko oduzimanje prostora crnim figurama. Daljnji tok partije pokazuje što je Tarrasch mislio govoreći da svaka stisnuta pozicija nosi u sebi klicu poraza; ta je tvrdnja proizlazila neposredno iz njegova praktičnog iskustva.

8. ... Le6

Razvoj bez plana, a osim toga lovac ne stoji dobro na e6. Trebalo je igrati Sbd7 i Te8.

9. c4 c6 10. Sg5! Sa6 11. Sc3 Sc7 12. f4 h6 13. Sf3!

Crne figure smetaju jedna drugoj, pa Tarrasch, naravno, izbjegava izmjene. Crni je mogao igrati h7—h6 potez ranije, ali bi nakon 12. Se6: fe6 bijeli opet stajao bolje.

13. ... Dc8 14. Dc2 Tb8 15. f5 Ld7 16. Lf4 b5 17. b3 c5 18. d5

Ne obazire se na žrtvu pješaka koju nudi crni.

18. ... b4 19. Se2 a5

Crni bi usporio nepovoljni razvoj događaja da je igrao 19. ... Tb6 20. g4 Sh7 21. h4 Dd8 22. Lg3 Lf6 23. Tae1 Te8.

20. g4 Sh7 21. h4 Dd8 22. Lg3 a4 23. Kh1 Ta8 24. Tae1 Se8

Gubi brzo. Taktičku prijetnju bijelog crni je mogao parirati s 24. ... Lc8 25. Sf4 Te8, ali bi nakon 26. Tg1 bijeli uskoro proveo g5.

25. Sf4 Lf6

Na 25. ... Lc8 navodi Nejštadt 26. Se6: fe6 27. fe6 Shf6 28. g5.

26. Se6! ab3 27. ab3 Db6 28. Sf8: Kf8: 29. g5! hg5 30. hg5 Sg5: 31. Dh2 Kg8 32. Sg5: Lg5: 33. f6 g6 34. Lg6:. Crni predaje.

Praksa pokazuje da mnogi napadi nemaju jasno poziciono opravdanje, a ipak su začuđujuće uspješni. Napadi takve vrste razvijaju se kroz forsiranu igru, taktičke prijetnje i inicijativu, bez čega uspješna provedba napada ne bi bila moguća. Te su taktičke mogućnosti zapravo prijelazi ili obrati u kojima neki pozicioni elementi nestaju ili gube značenje, a drugi se pojavljuju. Takve napade nalazimo već kod Morphyja, koji je pokazao kako u otvorenoj igri treba koristiti taktičke detalje. Ali takvi detalji postoje u svakoj poziciji i oni uvijek utječu na promjenu karaktera pozicije. Zbog toga taktička borba može stvoriti uvjete za uspješan napad, iako izgledi za taj napad u polaznoj poziciji nisu vidljivi. To se naročito često događa u otvaranju i ranoj središnjici. Takve napadačke mogućnosti veoma su značajne u današnjem šahu; veliki dio analitičkog rada današnjih majstora otpada na otkrivanje tih napada. Područje napadačke strategije u šahu vrlo je široko, što se vidi iz velikih razlika u stilu igre najboljih majstora napada dvadesetog stoljeća.

Takvih napada bilo je kod Pillsburyja i Čigorina, ali ne kod Tarrascha. On je htio da mu ideje budu racionalno opravdane. Neizvjesnost u njegovim napadačkim koncepcijama postoji samo kad žrtvuje materijal, kao u partiji s Pillsburyjem u uvodnom dijelu ovog članka.

U vremenu pozicionog šaha nalazimo u mnogim partijama pozicije sa stalnim pozicionim elementima; takve pozicije, čvrste, često zatvorenog karaktera, rezultat su povećanog umijeća izgradnje. Postoji, međutim, opasnost da takva pozicija postane previše statična, pasivna i bez mogućnosti protivigre. Kad se to dogodi, druga strana ima vremena da postepeno pripremi napad; to je dakle još jedna vrsta napada u pozicionom šahu. Primjer takvog napada vidimo u slijedećoj partiji.

TARRASCH — BYRD

Španjolka
(Beč 1898)

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Sc3

Brz razvoj ... Za crnog je sad jednostavnije bilo 6. ... b5 7. Lb3 d6.

6. ... d6 7. Lc6:+ bc6 8. d4 ed4

Bijeli je zato i igrao 7. Lc6:+ da bi na ovaj način došao do prednosti u centru. Crni je to mogao izbjeći putem 8. ... Sd7, ali bi nakon 9. de5 de5 imao slabe pješake i slaba polja na daminu krilu.

9. Sd4: Ld7 10. f4

Ovdje je moguće i poziciono 10. b3 0—0 11. Lb2 Te8 12. f3 Lf8 s izgledima na izjednačenje nakon g6 i Lg7. Tarrasch teži otvorenoj igri.

10. ... 0—0 11. e5 de5

Crni bi bio u stisnutoj poziciji nakon 11. ... Se8 12. Df3 d5 13. f5 (13. ... c5? 14. Sd5:), ali je mogao igrati 11. ... Sd5 nakon čega nije lako naći nešto za bijelog.

12. fe5 Lg4

Na 12. ... Sd5 bijeli bi naravno igrao 13. Se4.

13. Dd3 Lc5 14. Le3 Ld4:

14. ... Sd5 nije dobro zbog 15. Sc6:! Le3:+ 16. Kh1 uz 17. Sd5: kako navodi Nejštadt.

15. Ld4: Sd5 16. Dg3 Sc3: 17. Lc3:

Naravno ne 17. Dg4: Dd4:+. Nakon odigranog poteza nastaje jednostavna pozicija u kojoj bijeli očito ima prednost. Zanimljivo je međutim pitanje gdje je crni u daljnjoj igri mogao bitno jače igrati i izbjeći poraz. Ako na to nema uvjerljivog odgovora onda je pozicija već sada izgubljena. Pogledajmo Tarraschev »dokazni postupak«.

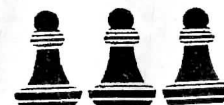
17. ... Le6

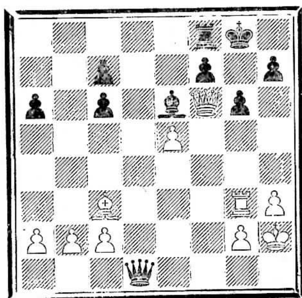
Jedino. Na 17. ... Dd7 dobiva 18. e6! De6: 19. h3 figuru.

18. Kh1 Dd5

Manevri crne dame koji počinju ovim potezom samo ubrzavaju napad bijelog. Pitanje je kako bi bijeli došao do odlučnog napada nakon 18 ... De7 19. Tf2 (ili Tf4) Tfd8 uz Td7. Na primjer (s topom na f2) 20. Ld2 Td7 21. Taf1 Kh8 22. Lg5 Dc5 23. b3 a5 24. a4. Bijeli istina ne može pojačati pritisak na kraljevu krilu, ali može putem h3, Kh2, Te1, Te3 i Tc3 organizirati igru na drugoj strani, gdje i jesu slabosti crne pozicije.

19. Dh4 Tad8 20. Tf3 Dc4 21. Df2 Dg4 22. h3 Dg6 23. Tg3 Dh5 24. Df6 Td1+ 25. Kh2 g6 26. Td1: Dd1:

Bijeli sada forsirano dobiva.

27. Td3! Dc2: 28. Ld2! Lh3:

Druge obrane i nema.

29. Td8 Lg2:

Ako se lovac vrati onda 30. Lh6. Bijeli je sad mogao efektno dobiti s 30. e6! Td8: (Ld5 31. Df7:+) 31. ef7+ Kf8 32. Lh6 mat (Nejštadt). Odigrani potez također dobiva.

30. Kg2: h5 31. Kg3 Td8: 32. Dd8:+ Kh7 33. e6 Df5 34. e7 h4+ 35. Kh4: Df2+ 36. Kg4 f5+ 37. Kg5 Dg3+ 38. Kf6 Dh4+ 39. Lg5. Crni predaje.

U drugoj su grupi principi koji se odnose na pojedine pozicione detalje, snagu pojedinih figura ili njihov položaj. Tarrasch je par lovaca smatrao značajnom prednošću i dokazivao to u mnogim partijama. Lovca je cijenio više od skakača; znao je u kojim pozicijama je jači, a u kojim slabiji od skakača. Prvi je formulirao princip da u topovskim konačnicama top najbolje stoji iza slobodnog pješaka, bilo vlastitog ili protivničkog. Usvojio je naravno od ranije poznata i općenito prihvaćena Philidorova saznanja o slabosti i snazi pješačkih struktura. Posebno treba spomenuti pozicije s usamljenim pješakom u centru. Tarrasch je smatrao da takav pješak predstavlja snagu, a ne slabost u poziciji. Imati usamljenog centralnog pješaka npr. na d4 znači imati otvorenu igru, prednost u centru i izglede na napad. U komentarima je stalno ponavljao da skakač stoji loše na rubu ploče (»Der Springer am Rande ist immer die Schande«). Imajući terensku prednost izbjegavao je izmjene figura, držeći se tako Steinitzova učenja.

Tarrascheve partije pokazuju međutim da on u praksi nije ostajao u okvirima vlastitih teza, igrajući začuđujuće često varijante koje je smatrao pogrešnima. Dobiva se dojam da je on sam smatrao svoje ocjene i sudove u nekom smislu teoretskim, bez velikog uticaja na praktičke rezultate. To nam može potvrditi i slijedeća partija.

SCHIFFERS — TARRASCH

Skandinavka

(Leipzig 1984)

1. e4 d5 2. ed5 Dd5:

Neobično za Tarrascha.

3. Sc3 Da5 4. d4 Sf6 5. Ld3

Bolje je 5. Sf3 uz 6. Le2.

5. ... Lg4 6. f3 Lh5 7. Se2 c6 8. 0—0 e6 9. Se4

Bijeli ne bi ništa postigao s 9. Sf4 Ld6, kao što ne postiže ni s odigranim potezom. Dolazilo je u obzir 9. Lf4.

9. ... Sbd7 10. Lf4 Se4: 11. fe4 Lg6

Na 11. ... e5 moguće je 12. Le5: Se5: 13. Tf5.

12. c3 e5 13. b4

Dolazilo je u obzir 13. Le3 Ld6 14. Sg3, npr. 14. ... Dc7 15. d5.

Potez u partiji je teška pogreška kojom bijeli ne samo izlaže pješaka na b4, nego i gubi tempo, jer crna dama ionako mora doći na c7.

13. ... Dc7 14. Lg3 Ld6 15. Dc2 0—0 16. a4

Bijeli je trebao misliti samo na konsolidaciju — npr. putem 16. a3 — premda nije jasno kako bi mogao ispraviti najveći nedostatak svoje pozicije, tj. položaj skakača na e2.

16. ... Tfe8

Značajan je Tarraschov komentar na ovom mjestu: »Počinje se već osjećati pritisak na centralne pješake. Šah, to je strašna igra! Ako nemamo centar, protivnik ima slobodniju igru, a ako ga imamo, stvara nam teške brige.«

17. Tae1 a5 18. Db3

Nakon 18. b5 c5 bijeli ne bi imao ništa bolje od 19. de5 Se5: 20. Sf4 c4 21. Le2 Tad8 s prednošću crnog.

18. ... ab4 19. cb4 Sf6

Crni ne dopušta taktičku mogućnost koja bi se mogla pojaviti nakon 19. ... ed4 20. Sf4 Se5? 21. Sg6: hg6 22. Le5: Le5: 23. Tf7:.

20. de5 Le5: 21. Sf4 Tad8 22. Sg6: hg6 23. Lc4 Lg3: 24. hg3 Te5

Pozicija bijelog je propala.

25. a5 b5 26. ab6 Db6:+ 27. De3 Db4: 28. La2 Sg4! 29. Tf7:

Ili 29. Da7 Te7.

29. ... Kh7 30. De2 Dd4+. Bijeli predaje.

Tarrasch je bio jedan od najjačih igrača svog vremena, pa bi trebalo biti jasno da je morao znati kako treba shvaćati pravila u šahu. Nijedno pravilo ne vrijedi u svakoj poziciji. Tarrasch je sam pisao:

»Samo se po sebi razumije da postoje iznimke od tog pravila.«

Ili:

»Što je istina? Čak ni u šahu ne može se sve dokazati.«

Ili:

»Iznimke od ovih pravila su češte. Najčešće se mora s jednim »da, ali« prednosti i loše strane jednog poteza suprostaviti i odmjeriti, kod čega je mjerodavno prosuđivanje, razvijeno iskustvom i proučavanjem.«

Ako pravilo kaže da skakač na rubu ploče stoji loše, to ne znači da nikad ne smijemo stati skakačem na rub ploče. Dobro primjećuje Nejštadt, da onaj koji bi tako bukvalno shvaćao pravila ne bi mogao dobro igrati šah ni na amaterskom nivou. Kritika Tarrascha bila je ponekad na takvoj razini da se mora podsjećati i na najjednostavnije stvari.

Jure Nikolac

ŠSH službene vijesti

Uređuje: ERVIN SINDIK

POJEDINAČNO OTVORENO PRVENSTVO HRVATSKE

SPLIT, 1—9. 11. 1991.

U organizaciji Hrvatskog šahovskog saveza i Šahovskog saveza Splita, a pod pokroviteljstvom Skupštine općine Split, u Splitu će se — od 1. do 9. studenog 1991. godine — održati pojedinačno otvoreno prvenstvo Republike Hrvatske u šahu.

Prvenstvo će se održati u Hotelu »Lav« (A-kategorija), gdje će biti i smještaj sudionika. Pansion počinje **31. 10. večerom i noćenjem**, a završava **9. studenog 1991. ručkom.**

Pansion iznosi 29 DEM u dvokrevetnoj i 34 DEM u jednokrevetnoj sobi u dinarskoj protuvrijednosti.

Pansionske usluge plaćaju se u gotovini na licu mjesta, a može se platiti unaprijed, virmanom na žiro-račun: **HC »Lav«, Split, broj: 34400-601-10675.**

Po dolasku valja predočiti petu kopiju virmana o uplaćenom pansionu.

Pravo sudjelovanja imaju svi šahisti registrirani u Hrvatskom šahovskom savezu za 1991. godinu. **Upisnina** za natjecanje iznosi **500,00 dinara.**

Igrači s titulom velemajstora i međunarodnog majstora i šahistkinje oslobođeni su upisnine. Upisnina se uplaćuje na licu mjesta.

Prvenstvo se igra po švicarskom sistemu u 9 kola po FIDE varijanti.

Nagrani fond iznosi 123.000,00 dinara. Nagrade su slijedeće:

1. 40.000
2. 25.000
3. 15.000
4. 10.000
5. 8.000
6. 7.000
7. 6.000
8. 5.000
9. 4.000
10. 3.000

Pored športskih nagrada, trojica prvoplasiranih primit će specijalne pokale, a bit će i drugih vrijednih i prigodnih nagrada.

Prva četvorica stječu pravo sudjelovanja na zatvorenom državnom prvenstvu Hrvatske s 14 sudionika, 1992. godine.

Sudionici prvenstva dužni su na natjecanje donijeti šahovsku garnituru i tablu normalne dimenzije i ispravan šahovski sat.

Pisane prijave primaju se u Hrvatski šahovski savez, Trg sportova 11, Zagreb, tel. 041 / 339-333 / 250 ili Šahovski savez Splita, Ante Gudelj, Oko Kmana 81, tel. 058 / 516-433 od 14.00 do 20.00 sati, **najkasnije do 29. listopada 1991.**

Pozivamo sve vrhunske i ostale šahiste da svojim sudjelovanjem uzdignu prvenstvo na kvalitetnu razinu koju i zaslužuje.

ŠAHOVSKI SAVEZ SPLITA
HRVATSKI ŠAHOVSKI SAVEZ

KATEGORIZACIJA

BIBINJE — Na prvenstvu ŠK »Goran« MK je osvojio Anđelko **Sorić,** dok je zbog rđavog plasmana II kategoriju izgubio Saša **Režan.**

OMIŠ — Na turniru prvokategornika ŠK »Omiš« MK je osvojio Mate **Radeljić.**

ČAKOVEC — Na prvenstvu Međimurja MK su osvojili Sreten **Stanković** i Branko **Resman,** dok je I kategoriju osvojio Damir **Jaklin.**

ZAGREB — Na polufinalu prvenstva ŠK »Franck« II kategoriju su osvojili Željko **Punčec** i Mile **Japunčić.**

ZAGREB — Na prvenstvu ŠK »Franck« MK je osvojio Mladen **Sliepčević.**

BUJE — Na turniru drugokategornika ŠK »Buje« I kategoriju je osvojio Domagoj **Bulić.**

BUJE — Na turniru prvokategornika ŠK »Buje« MK je osvojio Josip **Bulić.**

MAKARSKA — Na turniru trećekatogornika ŠD »Makarska« II kategoriju su osvojili Vedran **Validžić** i Ivan **Mlinarević.**

MAKARSKA — Na turniru drugokategornika ŠD »Makarska« I kategoriju je osvojio Vojo **Malešević.**

OSIJEK — Na radničkom prvenstvu općine Osijek MK su osvojili Dane **Marjanović** i Slobodan **Pekez,** dok su I kategoriju osvojili Roman **Baić** i Antun **Zorman.**

VINKOVCI — Na mješovitom turniru ŠD »Vinkovci« I kategoriju su osvojili Vinko **Buhać** i Dario **Kunštek.**

ZAGREB — Na raznim pojedinačnim i momčadskim turnirima osvojili su kategorije slijedeći šahisti:

Darko **Pavlinić** MK, Marijan **Pleško** I, Irving **Pejić** MK, Ivan **Novak** I, Goran **Radić** MK, Mario **Murtić** I, Stojan **Galoić** MK, Stipo **Ivanković** MK, Josip **Štimac** II.

ZAGREB — Na otvorenom turniru prvokategornika ŠK »Maksimir« MK je osvojio Goran **Mabić.**

BJELOVAR — Na mješovitom turniru općine Bjelovar II kategoriju je osvojio Oliver **Dizdarević.**

ZAGREB — Na raznim pojedinačnim i momčadskim natjecanjima osvojili su kategorije slijedeći šahisti:

Dragutin **Maltar** I, Ivan **Muić** I.

®
Franck
utemeljeno 1892

MONTENEGRO
EXPRESS BUDVA

POSLOVNICA ZAGREB, Savska 28 (passage)
Telefon: (041) 336-133, 336-890
Teleks: 22 692
Telefaks: 336-370

INSTANT

LUTRIJA

I DOBIJ!